

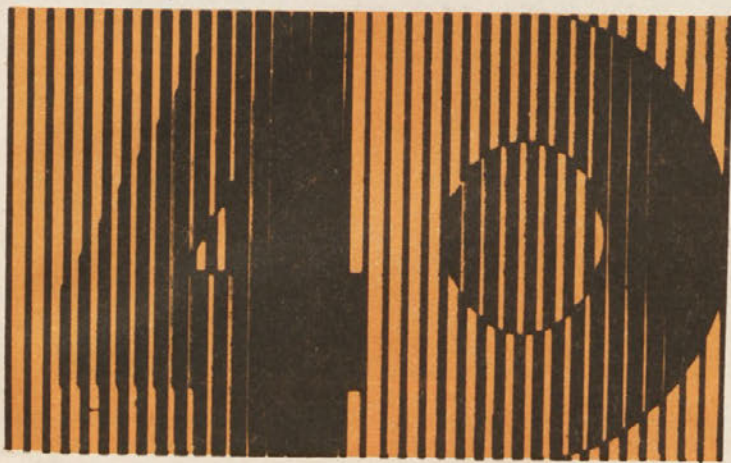
novoles

glasilo delovne organizacije

straža pri novem mestu,
leto XXIII

26. julij 1985
številka 5—6

Glasilo ureja uredniški odbor: Alfonz Šterbenc (glavni in odgovorni urednik), Vladimir Bajc, Ivan Balog, Marjan Grabnar, Alenka Gorše, Vanja Kastelic, Mladen Majster, Jadran Šnidaršič, Marko Švent in Igor Vizjak. Izdaja Delovna organizacija Novoles, lesni kombinat n.s.o. Novo mesto — Straža. Glasilo izhaja mesečno v nakladi 3300 izvodov in je po mnenju sekretariata za informacije pri IS SR Slovenije z odločbo številka 421/72 z dne 31. januarja 1978 oproščeno temeljnega prometnega davka. Stavek in prelom v DIC tozdz Grafika, tisk v tiskarni Novo mesto, v Novem mestu.

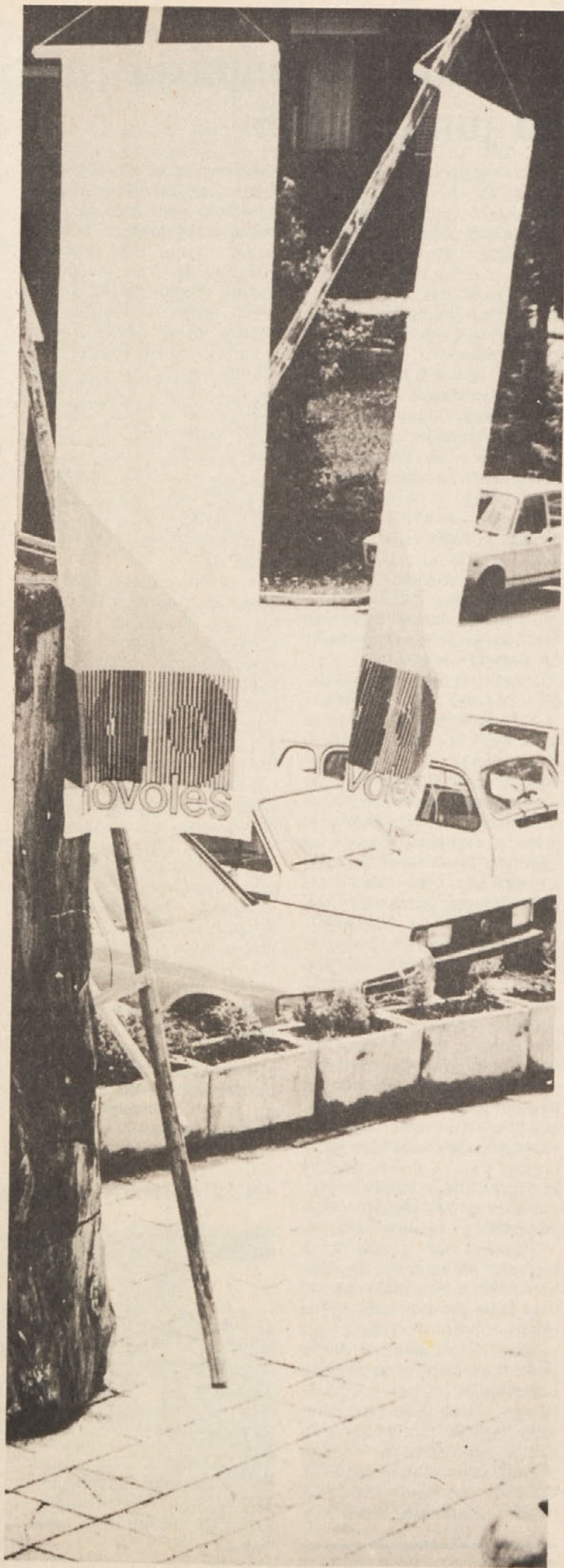
Štiridesetletnici Novolesa na rob

V juniju smo slovesno praznovali svoj 40-letni jubilej. Vrstile so se proslave, poslovni in drugi obiski. Skratka, bilo je enkratno.

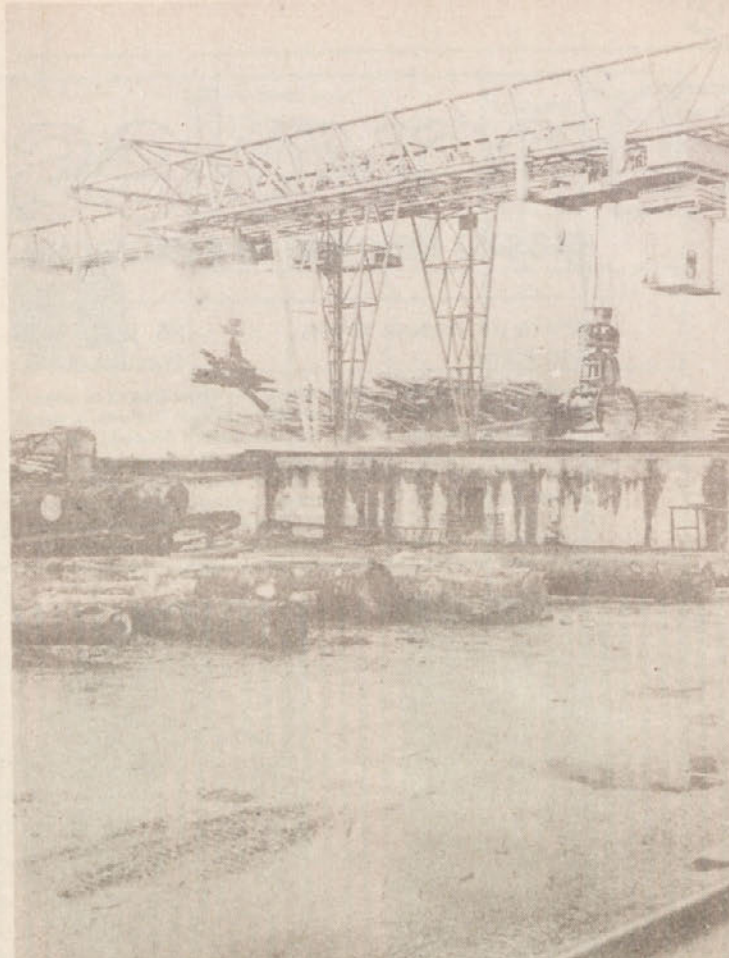
V vsej štiridesetletni razvojni poti, ki ni bila lahka, si je NOVOLES vsaj enkrat »privoščil« nekaj oddiha in praznovanj. Vsi poslovni partnerji, tako tuji kot domači, so dajali priznanja NOVOLESU in njegovim proizvo-
vodom. Tako smo si o našem NOVOLESU lahko ustvarili ugodno sliko, ki nam je dokazala, da so bile razvojne usmeritve v preteklosti pravilne in da vloženi napori delavcev niso bili zastonj. Po štiridesetih letih je NOVOLES zrasel v velikana, ki ga pozna ves svet. Leta 1945 je stala samo skromna žaga v Soteski in zdelo se je, da ni nobene perspektive. Sedaj sestavlja NOVOLES vrsta sodobnih tovarn z več kot 3000 zaposlenimi. Toda pre-

govor pravi: »Kdor spi na lovorikah, ta propade«. To velja tudi za NOVOLES. Ne smemo se uspavati na doseženem, češ da je bodočnost sama po sebi zagotovljena. Spričo hude konkurence na trgu, pomanjkanja surovin in splošnega družbenega položaja, se mora NOVOLES prilagajati novim razmeram in vztrajno iskati nove, zahtevnejše programe. Vzporedno pa moramo vsi njegovi delavci povečati delovno disciplino, s katero bomo ob ohranjanju dobre kvalitete sposobni ustvariti več kot sedaj. Trenutno se nahajamo v hudi krizi. Storilnost nam pada in zastavljenih planov ne dosegamo. To se pa pozna seveda tudi na bilančnih rezultatih za prvo polletje. Ti so namreč slabi, v nekaterih tozdz naravnost porazni.

To terja od vseh nas več naporov, za to pa imamo lepe zglede iz preteklosti.

Gospodarjenje v obdobju od januarja do junija 1985

Ob ocenjevanju delovnih rezultatov za prvo polletje 1985 ugotavljamo, da se pogoj gospodarjenja poslabšuje iz meseca v mesec. Dobri poslovni rezultati v preteklih obdobjih so nas uspavali, kar se vidi tudi po našem obnašanju in reagiranju na nove pogoje dela.

Plan proizvodnje smo v prvem polletju izpolnili z indeksom 92,5, kar pomeni da sedaj zaostajamo približno za pol meseca za plansko proizvodnjo. Če upoštevamo v proizvodnji le finaliste, je stanje še nekoliko slabše. Vzroki za tako veliko zaostajanje so deloma v slabi organizaciji proizvodnje, v nekaterih tozidih pa v zmanjševanju proizvodnje zaradi izrednega zmanjšanja prodaje predvsem na domačem trgu.

V prvem polletju smo dosegli 8.247.000 US\$ izvoza, kar je 82% letnega plana in le za 0,8% več, kot smo realizirali izvoz v enakem obdobju preteklega leta. Planski cilj, da bomo povečali izvoz za 5%, se ne uresničuje. Še najbolj se je približal realizaciji plana tozid TDP, pa kljub temu zaostaja za planom kar 10%. Pri izpolnjevanju plana smo precej računali na SIGMAT, BOR in TGD pa vendar so ob polletju realizirali plan pod 70%. Dodatno težavo pri izvozu predstavljajo plačila, ki za izvozom bistveno zaostajajo, kar pomeni, da izvažamo na vedno daljše plačilne roke. Zaradi zaostajanja deviznih prilivov smo morali reducirati dejanski uvoz in uvoziti le tisto, kar smo nujno potrebovali, v bodoče pa bo treba del uvoza s konverbitilnega tržišča preusmeriti na uvoz s klirinškega trga (vzhodno-evropske dežele).

Situacija na tržišču se je bistveno spremenila. Še pred nedavnim je bilo težko nabaviti in lažje prodati, sedaj pa je ravno obratno. Težave pri prodaji in sorazmerno dobra ponudba ter posiljevanje naših dobaviteljev so povzročili, da zaloge v Novolesu skokovito naraščajo. V tem polletju so zaloge porastle za okoli 700.000.000 din ali kar za 20%. Takšno povečanje zalog je močno poslabšalo koeficient

obračanja zalog in s tem zmanjšalo našo likvidnost. Pri tako visoki ceni denarja (70% obresti), ocenjujemo, da bomo morali samo za povečane zaloge plačati kar 100.000.000 obresti. Težko prisluženi dohodek bomo za takšno povečanje zalog direktno zmanjšali za plačane obresti.

V tem četrtletju smo uspeli obdržati enako razmerje med nabavnimi in prodajnimi cenami, kar je prav gotovo uspeh, pa tudi spremenjena tržna situacija nam je to omogočila. V juniju smo skoraj dosegli letne planske cene, kar pomeni, da se inflacija giblje v višini okoli 80%.

V prvem polletju 1985 beležimo na področju financiranja več negativnih pojavov. Pomanjkuje lastnih likvidnih sredstev, ki se je odražalo kot posledica neugodnega načina zagotavljanja plačil s strani kupcev in limitiranje poslovnih bank pri selektivnih kreditih ter na drugi strani vedno več zahtev za plačilo dobaviteljem v gotovini in povečani obseg nabave, nas je peljalo v iskanje oziroma najemanje dodatnih likvidnih sredstev pod zelo neugodnimi pogoji.

Najetje likvidnostnih kreditov, eskont menic, plačila z menicami preko dogovorjenih rokov dobaviteljem, je terjalo visoke obresti, ki so znižale pridobljeno akumulacijo navedenega obračunskega obdobja. Vse to nas opozarja, da se moramo pri politiki financiranja držati začrtanih ukrepov in jih jemati z enako resnostjo kot proizvodnjo samo.

V prvem polletju smo dose-

gli 8.800.000.000 din celotnega prihodka, kar je 3% pod četrtletnimi plani in 12% pod letnim planom. Izredno visoki materialni stroški ter obresti, ki so kar štirikrat večje kot preteklo leto, so povzročili, da smo dosegli le 1.753.900 din dohodka, kar je le 42% več kot preteklo leto, tako da znaša dohodek na delavca le 592.930 din, kar je izredno malo glede na plan kot tudi na preteklo leto. V takšnih pogojih bomo dosegli 290.350.000 din akumulacije, ki je glede na lansko leto manjša za 47%. Kaj tako nizko doseganje pomeni ob 80% inflaciji, ni potrebno posebej omenjati. Poprečni OD je bil v prvem polletju

letos izplačan ob upoštevanju izplačil OD za minulo delo v višini 37.173 din, kar je 57% več kot je bil poprečni OD v enakem obdobju preteklega leta.

Število zaposlenih se je v tem polletju gibalo takole:

štev. zap 1. 1.	3.046
prišli 1. 1. do 30. 6.	245
odšli 1. 1. do 30. 6.	297
štev. zap. 30. 6.	2.994

Poprečno je bilo po stanju konec meseca zaposlenih 3.018 delavcev, kar je za 8,9% več kot v enakem obdobju preteklega leta. Ob upoštevanju, da se fizična proizvodnja ni bist-

(Nadaljevanje na 3. strani)

OCENA BILANCE USPEHA ZA ČAS OD 1. 1. 1985 do 30. 6. 1985

v 000 dir

Besedilo	Ocena 1985	Četrtlet. plan	Letni plan	Dejan. 1984	Indeks		
	1.	2.	3.	4.	1:2	1:3	1:4
Celotni prihodek	8.800.500	9.048.801	10.024.050	4.590.585	97	88	191
Skupaj porabl. sred.	7.046.600	6.854.529	7.837.134	3.354.039	102	90	210
Dohodek	1.753.900	2.194.272	2.186.916	1.236.546	80	80	142
Čisti dohodek	1.283.300	1.737.230	1.698.421	994.699	74	76	129
Del ČD za OD	880.400	896.873	1.037.252	463.442	98	85	190
Del. ČD za dr. namene SP	52.700	61.076	60.897	37.400	86	87	141
Del. ČD za rezervni sklad	62.400	85.636	101.195	52.350	72	61	119
Del. ČD za svob. menj. dela	25.000	25.178	26.178	15.060	100	96	166
Izguba	- 147.000	- 46.196	- 21.138	- 81.086	319	695	181
Akumulacija	290.350	716.678	530.288	459.223	41	55	63

(Nadaljevanje z 2. strani)

veno povečala glede na preteklo leto, pomeni večje število zaposlenih zmanjšanje fizične produktivnosti, kar ni v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji.

V naši DO bodo poslovanje z izgubo zaključile naslednje temeljne organizacije:

— BOR	37.100.000 din
— IGK	61.200.000 din
— TSP	48.700.000 din
SKUPAJ	147.000.000 din

Izgube so od lanskega leta večje za 81%, prvič pa je med tozdi z izgubo tozdi TSP predvsem zaradi težav pri prodaji na domačem trgu. Tukaj na lastni koži občutimo zapiranje domačega trga, ko postajajo naši proizvodi za jugoslovanskega kupca predragi. Zaradi objektivnih vzrokov za izgubo predlagamo, da se te izgube že ob periodičnem obračunu začasno nadomestijo, tozdi z izgubo pa bodo še nadalje izplačevali osebne dohodke po naših samoupravnih aktih.

Gospodarska situacija DO NOVOLES, je izredno kritična. Zato bomo ob sprejemanju periodičnih obračunov in plana za tretje četrtletje sprejeli ukrepe za izboljšanje poslovanja:

- na področju discipline
- na področju finančnega poslovanja
- na področju proizvodnje
- na nabavno-prodajnem področju.

Ob pogoju, da se bodo ti ukrepi izvršili, lahko pričakujemo, da bo realiziran plan za tretje četrtletje, ki je izredno optimističen.

Pomembnejši planski podatki so (indeks na prvo polletje):

— eksterna prodaja	120
— izvoz (5.079.000)	117
— dohodek	
(1.107.876.000 din)	127

Da bi lahko vsaj delno dohajali povečanje življenjskih stroškov, je predlagano, povečanje osebnih dohodkov s 1. 7. 1985 v dveh razredih (10 in 15%), v poprečju DO 14%.

Kot zaključek lahko ugotovimo, da se je gospodarska situacija zelo zaostrila. Tega se mora zavedati vsak delavec našega tritisočlanskega kolektiva, kajti le tako bomo zastoj lahko premaknili in ponovno začeli krepiti našo materialno osnovo.

VODJA
RAČUNOVODSKE SLUŽBE
Jože Fink

Ukrepi za realizacijo gospodarskega načrta za tretje trimesečje 1985

Kolegijski poslovodni organ in poslovni odbor sta na svoji seji 24. 6. 1985 obravnavala gospodarsko situacijo Novolesa in ugotovila, da je stanje kritično. Zadolžila sta strokovne službe v DSSS, BLP in proizvodnih tozdih, da pripravijo plan za tretje četrtletje, ki bo vseboval tudi ukrepe za njegovo dejansko uresničitev. Ti ukrepi so pripravljeni in potrjeni na seji poslovnega odbora 15. 7. 1985 in jih predlaga v sprejem samoupravnim organom tozdov, DSSS in DO. Ti ukrepi so na naslednjih področjih:

- a) proizvodnja, prodaja in nabava
- b) zaposlovanje
- c) obvladovanje stroškov
- d) likvidnost
- e) nagrajevanje in izkoriščanje delovnega časa
- f) red in disciplina
- g) odgovornost

a) Vsak tozdi je pripravil detaljne ukrepe, ki so prilagojeni specifičnim razmeram posameznega tozda in obsegajo predvsem:

- zaostritev tehnološke discipline
- povečanje odgovornosti za izvajanje delovnih nalog z morebitnimi predlogi za prerezporeditev na manj zahtevna dela in naloge za delavce, ki niso upravičeni zaupane naloge
- še večjo doslednost pri obvladovanju stroškov.

Tozdi BLP se je obvezal prodati planirano proizvodnjo za tretje četrtletje, zato je pripravil vrsto aktivnosti predvsem na programih tozdov TAP, TKO, TSP, Sigmat in IGK. Podrobnejši ukrepi so bili posredovani direktorjem tozdov na seji poslovnega odbora dne 15. 7. 1985.

Nabava se obvezuje, da bo usklajevala nabavo v okviru določenih mesečnih zneskov in se bo še z večjo intenzivnostjo borila proti povečanju nabavnih cen.

b) Zaposlovanje
Zaradi padanja produktivnosti v prvem polletju je bil sprejet sklep o ustavitvi vsakršnega dodatnega zaposlovanja, kajti z uvedbo faktorja izkoriščanja delovnega časa bomo morali povečati produkcijo na zaposlenega. Poleg tega bomo preverili upravičenost številnega režijskega kadra v tozdih in DSSS ter predlagali ustrezne prerazporeditve. Za-

radi pomanjkanja naročil pri nekaterih programih ni izključeno, da bomo prisiljeni prerazporediti delavce iz tozda v tozdi, pri čemer bomo upoštevali ukrepe, ki jih je sprejel DS DO 3. 8. 1982.

c) Obvladovanje stroškov

V prvem polletju nismo dosegli bistvenih prihrankov pri direktnih materialnih stroških, kljub temu da smo jih pri nekaterih tozdih planirali že pri letnem planu, zato so tozdi dolžni, da realizirajo prihranke, ki so planirani v planu tretjega četrtletja.

Enako varčno se bomo obnašali pri fiksnih materialnih stroških, ki se smejo povečati samo za stopnjo inflacije.

d) Likvidnost

Likvidnostna situacija v Novolesu se je izredno zaostrila. Samo za plačilo obresti v mesecu juliju planiramo 200 milijonov din odlivov, zato smo začasno ustavili vsa plačila za investicije in ostala plačila, ki niso vezana na DUR-e. Da bi likvidnostno situacijo izboljšali, je PO sprejel sklep, da se z mesečnimi plani oblikujejo zneski za nabavo. Vsa poraba sredstev je možna le v okviru odobrenih zneskov. Za tedensko koordinacijo skrbi PES s tem, da sodelujejo predstavniki nabave, tozdov in službe za organizacijo in planiranje proizvodnje.

Služba za org. in planiranje proizvodnje mesečno poroča KPO za morebitno neupravičeno povečanje zalog s konkretno navedbo, kdo je krivec za povečanje zalog.

S temi ukrepi bomo do 30. 9. zmanjšali zaloge materiala za 100 milijonov din in zaloge surovin za 150 milijonov din.

e) Nagrajevanje in izkoriščanje delovnega časa

— Ob ugotovitvi, da slabo izkoriščamo delovni čas, smo pripravili:

• uvedbo merila »faktor izkoriščanja del. časa« od 1. 9. 1985,

• dodatek za nadure v višini 50% netto od 1. 8. 1985;

— omeji se faktor izkoriščanja del. kapacitet na 1,05 in do konca avgusta se preveri ustreznost faktorja izvoza;

— do konca avgusta bomo ponovno pripravili predlog poenostavitve OD. S 1. 10. se uvede korigiran sistem OD v tozdu Žaga in 1. 1. 1986 v tozdu TSP. Predlog temelji tudi na preverbi časovnih normativov;

— sprememba VZD — do 1. 9. 1985 bomo za vse TOZD pripravili vzorčni katalog del in nalog, ki bo usklajen s profili, ki prihajajo iz usmerjenega izobraževanja (gre za spremembo pri kriteriju 1A).

f) Red in disciplina
— Zaradi ugotovitve, da slabo izkoriščamo delovni čas ter da sta splošni red in disciplina slaba, se zahteva od odgovornih v tozdih in DSSS, da se dosledno izvajata pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o splošnem redu. Poleg tega se s 23. 7. zaprejo vrata na vходу v tozde oz. v DO 5 minut pred začetkom delovnega časa in se odpro po končanem delovnem času.

— Predaja delovnega mesta

Do konca leta se pripravi predlog predaje dela med izmenami. Predlog naj temelji na podaljšanju delovnega dne iz 8 na 8,5 ure in ukinitvijo delovnih sobot. Predlog pripravijo strokovne službe v DSSS.

— Zaostriti se kriterije za delo disciplinske komisije in delavskih svetov tozdov oz. DSSS pri izrekanju disciplinskih ukrepov. Zadolžene so strokovne službe v DSSS in sekretarji tozdov.

g) Odgovornost za izvedbo plana za tretje četrtletje sloni na vseh delavcih Novolesa. Še posebej to velja za delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. V kolikor le-ti ne bodo izvajali svojih obvez v skladu s pričakovanji in planom, bodo KPO oz. direktorji tozdov oblikovali predloge za razrešitev oz. odpoklic.

Ob Novolesovi 40-letnici

Bolj ko sta se približevala štirinajsti in petnajsti junij, bolj sta naraščala napetost in vznemirjenost. Pred durmi sta bila namreč dva pomembna dneva in dogodka: svečana seja delavskega sveta z otvoritvijo razstave v športni dvorani in srečanje novolesovcev na jasi v Dolenjskih Toplicah. Bo šlo vse v redu? Kaj pa vreme? Vprašanj nič koliko, odgovor pa nekam bojazljiv. »Seveda bo šlo...« Mora iti, saj vendar proslavljamo 40-letnico NOVOLESA!

Tisti petek zjutraj (14. junija) je bilo vreme dokaj kilavo in vse je kazalo, da se bo uresničil izrek: petek — slab začetek. Toda sčasoma se je vendarle razvedrilo in tako je delegate in na svečano sejo v Dom JLA povabljeni goste že pozdravilo sonce. Na seji sta po otvoritvenem nagovoru predsednika delavskega sveta Jožeta Bartolja spregovorila predsednik KPO Janez Bajuk in predsednik zbora združenega dela Skupščine SRS Martin Mlinar. Besede obeh so pokazale uspešnost NOVOLESOVE doseganje poti in razvoja in njegovo sposobnost, da se prilagodi težavnim razmeram, v katerih se je znašlo naše gospodarstvo, in da lahko brez večjih pretresov posluje naprej in smelo zre v prihodnost. Sejo je popestril tudi nastop Dolenjskega okteta, ki je z ubranim petjem izbranih pesmi poglobil občutek svečanosti. V izjemnem vzdušju so bila nato številnim posameznikom in poslovnim partnerjem, ki so bili zaslužni za Novolesov razvoj podeljena Novolesova priznanja.

Po svečani seji so delegati in gostje, med katerimi so bili poleg poslovnih partnerjev tudi predstavniki družbenopolitičnih skupnosti in organizacij, bank in zbornic, UNILESA in članice te sestavljene organizacije, od-

šli pred Športno dvorano Marof, kjer je podpredsednik KPO Vili Pavlič odprl Novolesovo razstavo. Na tej res vzorno urejeni razstavi je bilo moč prvokrat na enem mestu videti, kaj vse Novoles sploh proizvaja. Razstava je bila sila poučna in so si jo nato ogledali številni občani in skupine šolskih otrok.

Na dan srečanja novolesovcev je bilo nebo zjutraj kot umito in nič ni kazalo na poslabšanje. A kaj šmenta, ko so se začele zbirati meglice, ki so se kmalu združile v grozeče črne oblake, ki so ves dan grozeče viseli nad jaso v Dolenjskih Toplicah, kjer je bila prireditve. Tako smo nešteto pogledali v nebo in držali pesti, da se ne bi ulilo... In dokaj časa je res zdržalo...

Samo srečanje bi lahko razdelili na štiri dele: na uvodnega, v katerem se je izkazala Novolesova godba na pihala; na svečanega, v katerem je za slavnostnim govornikom Jožetom Knezom nastopilo folklorno društvo Kres pa recitatorji in Dolenjski oktet; na družabno-zabavni del, v katerem smo prisostvovali kvizu znanja, športnim tekmam med tozdi in se smejali TOFU ter članom njegovega »moped showa« in ne nazadnje na kulinarčno-plesnega, ki se je prepletal med ostalimi tremi. Bilo je vsega na pretek in dobro je bilo poskrbljeno za razvedrilo ter jedačo in pijačo. In zakaj tudi ne bi bilo? Saj je bilo tokrat prvič, da so se zbrali skoraj vsi novolesovci in se med seboj spoznali. Razkropljeni smo namreč po štirih občinah in zato je bila 40-letnica primerna prilika za tako srečanje. Želeli bi, da bi do takega srečanja prišlo prej kot spet čez štirideset let!

In za zaključek? Lepo je bilo in zadovoljni smo bili. Žal pa se je končno le ulilo z neba in tako smo bili mokri ne samo od znotraj, temveč tudi zunaj...

V. B.

Novolesovi nagrajenci

Govor predsednika DS DO na svečani seji

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI DELEGATI, DRAGI GOSTJE, POSLOVNI PRIJATELJI IN SODELAVCI!

Začenjam slovesno sejo delavskega sveta delovne organizacije »NOVOLES« in vas vse najiskrenejše pozdravljam.

Štirideset let je, odkar je utihnila vojna vihra in so dotlej zatirani jugoslovanski narodi lahko zadihali v svobodi in štirideset let je, odkar je vnovič zapela med vojno poškodovana žaga v Soteski. In prav zagon te žage, ki se ji je leto kasneje pridružila še žaga s parketarnico v Siraži, leta 1947 pa tudi tovarna lesne galanterije v Novem mestu, pomeni začetek organiziranega izkoriščanja lesa, industrijskega načina predelave in proizvodnje, s tem pa tudi našega Novolesa!

Pot in razvoj Novolesa nista bila lahka in enostavna, sta pa

plod pravih, gospodarskih in učinkovitih poslovnih odločitev. Izbira pravih proizvodnih programov, uspešno vodenje in učinkovita organizacija dela ter produktivnost in izkoriščanje zmogljivosti so pomagale Novolesu, da je prodril na domače in tuje tržišče in se z nekaterimi programi povzpел v sam svetovni vrh!

S časom je začel Novoles dopolnjevati svojo lesnopredelovalno in pohišveno industrijo in ji pridružil nelesni del, ko je zgradil tovarno akrila in spravil v pogon tovarno kopalniške opreme. S takim prehodom si je zagotovil možnosti dolgoročnega obstoja in nadaljnjega razvoja in dokazal, da je sposoben obvladati tudi zahtevne kemijske tehnologije!

Minulih štirideset let kaže, da so bile Novolesove programske in poslovne odločitve pravilne in zato lahko navzlic težavam, ki nas obdajajo in s katerimi se srečujemo in se bomo še spopadali, smelo zre mo v bodočnost.

Seveda pa je porok našega nadaljnjega uspešnega razvoja naša samoupravna organiziranost in uspešno ter poglobljeno delovanje vseh dejavnikov našega samoupravnega sistema v naših temeljnih organizacijah kot tudi delovne organizacije, saj je Novolesov uspeh posledica tudi njihove prodornosti, zavzetosti in poštenosti dela!

Besedo predajam tov. Janezu Bajuku, predsedniku kolegijskega poslovnega organa delovne organizacije.

HVALA!

Tov. Bartolj med govorom

Govor predsednika KPO Janeza Bajuka na seji DS DO

Tovarišice in tovariši delegati,
dragi gostje!

Današnja slavnostna seja delavskega sveta Novolesa je posvečena praznovanju 40. obletnice ustanovitve in poslovanja naše delovne organizacije. Naj vas ob tem vse skupaj, še posebno pa goste in dobitnike priznanj, prav lepo pozdravim.

Novoles je danes delovna organizacija s preko 3000 zaposlenimi delavci in planom celotnega prihodka v letu 1985 v višini 20 milijard novih oz. 2000 milijard starih dinarjev. Naša proizvodnja je organizirana v 13 temeljnih organizacijah, poleg tega imamo še dve temeljni organizaciji skupnega pomena — za vzdrževanje in za opravljanje poslov blagovnega prometa oz. trženja ter delovno skupnost. Naš proizvodni program je zelo širok in sega od vseh oblik predelave lesa do kemije in kovinske predelave. Tako rekoč ni področja mehanike predelave lesa, ki ne bi bilo prisotno v enem od proizvodnih programov naših tozdov — tako v vertikalni kot horizontalni smeri. V zadnjem desetletju smo se uveljavili tudi kot priznan proizvajalec in predelovalec akrilnih proizvodov. To dokazujejo številni objekti po vsej Jugoslaviji, opremljeni z našimi svetlobnimi elementi, kopalniški program Kolpa-san in ostalo.

Na pohodu pa so tudi novi programi na vseh omenjenih področjih. V lesni proizvodnji tržne zahteve, nove tehnologije in materiali vsak dan od nas zahtevajo prilagajanje in razvoj vedno novih oblik in načinov predelave ter finalizacije lesnih proizvodov. Na področju akrilne kemije je razvoj še hitrejši. Zadnji rezultati v naši proizvodnji so kuhinjska pomivalna korita iz novega materiala — kerakrila, v različnih razvojnih fazah pa imamo še vrsto novitet s tega področja. Vse bolj uspešno se uveljavlja tudi program brizgalne tehnike in drugi kovinski programi, ki smo jih pričeli osvajati.

V svetu, posebno na trgu Združenih držav Amerike, je Novolesov gugalnik dolga leta predstavljal simbol izvoza naše lesno predelovalne industrije. Danes postaja to že zgodovina, ker se je pahljača naših izdelkov

in trgov močno razširila, tako da prodajamo posamične proizvode in kompletne pohištvene garniture od Amerike pa do Avstralije, Arabije, Zahodne Evrope in Sovjetske zveze. Dvajset milijonov dolarjev konvertibilnega izvoza, ki jih planiramo doseči v letošnjem letu, pomeni za nas temeljno ekstenzivno in razvojno usmeritev, za družbo kot celoto pa ne ravno majhen kamenček v mozaiku reševanja težkih deviznih obvez naše države.

Takšen Novoles, s predstavljenimi osnovnimi karakteristikami, je zrasel v teh naših 40 letih svobode. Njegova izgradnja in razvoj sta temeljila vsaj v prvi fazi na domači lesni surovini, kar je v veliki meri tudi še danes, čeprav smo ta okvir že zdavnaj prerasli. Naša dejavnost danes in razvoj sta pogojena z aktivno prisotnostjo na svetovnih tržiščih — tako glede nabave materiala, opreme kot prodaje. Predvsem pa bi želel poudariti tole: naš dosedanj in bodoči razvoj je pogojen in odvisen od ljudi — od njihovega dela in znanja, ki je vtakano v vsak korak tega razvoja. Nobelega izdelka, stroja in tovarne ni brez aktivnega sodelovanja delavcev. To je in bo ostal naš največji kapital. Nemogoče je imenovati vse posameznike, ki so v teh letih žrtvovali del sebe za to delovno organizacijo. Zato se ob tem jubileju zahvaljujem vsem tistim, ki so s svojim nesebičnim delom in tudi odrekanjem prispevali k podobi današnjega Novolesa. Prav tako bi težko uresničili naš razvoj brez aktivnega in razumevaločega sodelovanja poslovnih partnerjev in družbenopolitičnih organizacij ter skupnosti. Naj zahvala velja tudi njim!

V dosedanjem razvoju smo si vedno postavljali nove in nove cilje ter jih v glavnem tudi dosegali. To mora biti naše vodilo tudi v bodoče. Na vseh področjih nas čaka še veliko neuresničenih nalog, ki jih bomo lahko dosegli le z visoko stopnjo zavesti, enotnosti, zaupanja in solidarnosti na vseh nivojih — od tozda do posameznega delavca. To naj bo naša skupna želja in poslanica v jubilejnem 40. letu svobode in Novolesa.

Hvala lepa!

Predsednik KPO prejema darilo učencev OŠ Vavta vas

Govor Martina Mlinarja na seji DS DO

Tovarišice in tovariši!

Vaš. Novoles je otrok naše zmage nad fašističnimi in nacističnimi hordami, zmage, ki je pomenila nacionalno in socialno osvoboditev slovenskega človeka ter drugih narodov in narodnosti v Jugoslaviji. Vsi se s ponosom spominjamo teh dogodkov, saj je takrat slovenski narod stopil na novo pot, v novo zgodovinsko obdobje svojega razvoja. Vi pa ste iz starih žag v Soteski in Straži stopili na pot industrijskega načina proizvodnje. Dosegli ste velik razvoj, z njim pa tudi mnogi kraji, kjer ste razvijali proizvodne obrate in jih čvrsto povezovali v enoten — gospodarski in samoupravni organizem. K vsemu, kar ste s pridnim delom in dobrim gospodarjenjem dosegli, vam iskreno čestitam.

Tov. Mlinar, predsednik zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, med govorom na slavnostni seji

Tovarišice in tovariši!

V vseh teh štiridesetih letih razvoja so se pred nas vedno znova postavljala vprašanja, kaj storiti in kako, da bomo hitro napredovali, ne le v materialnem smislu, temveč tudi v položaju človeka kot gospodarja z rezultati svojega dela, s tem pa tudi kot nosilca lastnega ter skupnega kulturnega in družbenega napredka. Skoraj vedno smo našli prave odgovore na vse to. Dosegli smo materialni in socialni napredek, zgradili pa smo tudi tak sistem družbenih odnosov, v katerem so ustvarjeni pogoji za človekovo uveljavljanje kot vsestranske osebnosti, odgovorne za svoj in skupen napredek. Vse to je naše socialistično samoupravljanje.

Danes, obremenjeni s hipoteko nekaterih napačnih gospodarskih odločitev v bližnji preteklosti in s tem povezanim obsegom dolga v tujini, bi mnogi želeli izničiti tudi vse tisto, kar je bilo storjeno dobrega, izničiti pravo podobo samoupravljanja in vrniti kolo zgodovine v obdobje, ko je o vseh stvareh odločala le država. Število tako razmišljajočih ni veliko, pozorni pa moramo biti do teh razprav zato, ker v tem nekateri vidijo edino pot za izhod iz naših gospodarskih težav. Prav tako pozornost pa zahtevajo tudi razmišljanja tistih posameznikov, ki pot iz gospodarskih težav vidijo v spreminjanju

(Nadaljevanje na 6. str.)

gospodarske politike po modelu Zapadne Evrope. Oboje v bistvu pomeni spreminjanje družbeno-ekonomskega položaja delavcev, spreminjanje fizionomije socialističnega samoupravljanja. Vsa takšna razmišljanja niso sprejemljiva, saj so v direktnem nasprotju s programom ZKJ, našo ustavno ureditvijo in s programom politike gospodarske stabilizacije, ki je bil široko podprt v celem jugoslovanskem prostoru. Mnogo bolje bi bilo, da bi vsi enotno razmišljali in izbrali poti, kako ta program hitreje uresničevati, da bi krepili tisto, kar smo v zadnjih dveh, treh letih že pozitivnega dosegli, pri tem pa ustvarjali nove premike v smeri krepitve gospodarske in družbene stabilnosti. To je aktualna naloga danes in tudi v bodoče, saj tistega, kar pojmuje pod gospodarsko stabilizacijo ni mogoče uresničiti čez noč. Potrebno je mnogo trdega dela in znanja, posebno še sedaj, ko snujemo vsebino našega bodočega razvoja, tako do leta 2000, kot tudi za prihodnje srednjeročno obdobje.

V Sloveniji o teh stvareh potekajo številne razprave, pripravljajo se tudi znanstvene in druge strokovne analize o možnostih in vsebini razvoja. Pri tem je gotovo, da se bo struktura slovenskega gospodarstva morala močno in hitro spreminjati, spremeniti pa se bo moral tudi naš odnos do mnogih vrednot, ki bogatijo človekovo življenje in prostor, v katerem živi in dela. Zato niso slučajno v dolgoročnem planu Slovenije v ospredju kakovostna vprašanja razvoja, saj gre za splošno orientacijo razvoja — družbe in njeno strategijo, kako stopiti v novo kvaliteto dela in življenja, se odpreti v svet in s tem zmanjšati relativni zaostanek med razvitim svetom in nami. Odločno je potrebno preudariti potrebo po hitrejšem razvoju na tistih področjih, ki jim tudi v svetu dajejo odločilni pomen za nadaljnji razvoj, to pa so: tehnologija, informatika, hrana, energija in ekologija.

Dolgoročno planiranje ni preokovanje razvoja, je potreba po nenehnem preverjanju razvojnih možnosti, saj brez tega tudi ni možno smotrno urejati tekočih zadev in opredeljevati razvojne strategije za krajše

obdobje. Z njo so v tem trenutku angažirani mnogi strokovnjaki in institucije, saj gre za pripravo planov do leta 1990.

Z vsemi temi pripravi se je v bistvu pričelo že z oblikovanjem razvojne politike za to leto. Ta je, kot je poznano, zastavljena zelo ambiciozno, uresničiti pa jo je možno le z boljšim gospodarjenjem, povečanjem kvalitete in učinkovitosti dela in upravljanja. Na teh osnovah je potrebno močno povečati izvoz, da bi se lahko bolj kot dosedaj uveljavil kot odločujoči razvojni dejavnik, saj to zahteva struktura slovenske industrije, zahteva pa tudi neprekinjeno obnavljanje tehnološkega procesa z uvajanjem sodobne tehnologije. Ti procesi so se in se še odvijajo prepočasi, kar ne obeta nič dobrega za prihodnost. Zato mora naslednji srednjeročni plan na teh področjih narediti zaokret, ekonomska politika in mehanizmi gospodarskega sistema pa morajo ustvarjati pogoje in motivacijo za take spremembe.

Intenzivnost iskanja rešitev na mnogih področjih gospodarskega sistema in ekonomske politike kaže na to, da se ne zavedamo le trenutnih težav, temveč predvsem razvojnih problemov. Žal pa predlagane rešitve po naši sodbi ne ustvarjajo vedno pogojev za boljše delo, kot tudi ne motivacije gospodarskih in samoupravnih subjektov za nujne spremembe v razvoju. O tem se v zadnjem času veliko govori in tudi piše, precejkrat na neustrezen in tudi spolitiziran način. Stvari pa so take vsebinske in razvojne narave, da zahtevajo strpno strokovno argumentiranje in pazljivo analiziranje vseh argumentov za in proti predloženim rešitvam, ker le to je pot, ki lahko potegne voz naprej. Za tak

Podelitev priznanj poslovnim prijateljem iz Amerike

pristop se zavzemamo in bomo na njem tudi vztrajali.

Vseh teh tekočih, razvojnih in sistemskih vprašanj združenega dela pa ni mogoče uspešno razreševati brez njege, brez njegovih delovnih in strokovnih potencialov in tudi ne brez znanosti in znanja. Torej so pred sleherno organizacijo združenega dela in pred vsakim posameznim delavcem zahtevne naloge. Do sedaj ste jih vi v Novolesu, kot tudi panoga lesarjev, uspešno uresničevali. Močno ste vključeni v izvoz, v proizvodnji ste stalno dvigovali kvaliteto, vaši izdelki so praktični in lepo oblikovani. Kljub vsem tem lepim dosežkom pa ste prišli na križpotje, kjer morate iskati pravo pot naprej. To pa zahteva strnitev vaših vrst, pustiti boste morali doma še prisotne ozke lokalne in podjetniške interese ter izoblikovati tako politiko razvoja, ki bo slonela na delitvi dela in čvrstega medsebojnega dohodkovnega povezovanja. Tako boste lahko še uspešneje prilagajali proizvodnjo potrebam trga, optimalno uvajali in izkoriščali moderno tehnologijo in na ta

način krepili svojo sposobnost za najbolj smotrno predelavo lesne mase, na ta način pa tudi svojo konkurenčno sposobnost ter usklajeno nastopanje na tujih trgih. Izvoz je že sedaj, še bolj pa bo v bodoče, imperativ našega razvoja. Tega se morate zavedati ne le vi lesarji, ampak tudi vsi tisti, ki so z vami v reprodukcijski soodvisnosti. Nalog, ki so pred vami, ne morete uresničiti sami, v njihovo uresničevanje morajo stopiti tudi gozdarji in še mnogi drugi, ki vašo proizvodnjo napajajo z različnimi materiali. Vaš skupen cilj mora biti uspešen izvoz kvalitetno izdelanih končnih proizvodov. Ta cilj pa ni mogoče doseči brez odgovornega dela v sleherni produkcijski in samoupravni celici, brez večje poslovnosti in morale v njej, brez spoštovanja dogovorjenega. Skratka brez špekuliranja in na njem zasnovanih kratkoročnih učinkov, kar je še vedno žal pogosta praksa jugoslovanskega gospodarstva. S temi pojavi se moramo spopadati povsod, ko se z njimi srečamo, drugače delo, znanje, inovativnost ne bodo dobili tiste vrednosti, ki jih kot velike človekove vrednote zaslužijo in ki edine lahko ustvarjajo napredek in kvaliteto življenja, ki jo želimo doseči v nadaljnjem razvoju. Vi ste te vrednote vedno cenili in jih negovali, za to imate Novoles, ki je prava podoba takšnega dela. Prepričan sem, da ne boste razočarali sebe in družbe tudi v letih, ki so pred nami, v katerih se bomo še otepali z mnogimi težavami. Premagovali jih bomo tako in toliko, kolikor bomo dobro delali in gospodarili.

Še enkrat čestitam k vašemu praznovanju, čestitam tudi dobitnikom priznanj za dolgoletno uspešno delo v Novolesu ali z Novolesom. Hvala!

Podelitev priznanja našemu dolgoletnemu sodelavcu Aljoši iz Trsta

Razstava ob 40-letnici

Tov. Pavlič med govorom ob otvoritvi razstave

Govor podpredsednika KPO Vilija Pavliča

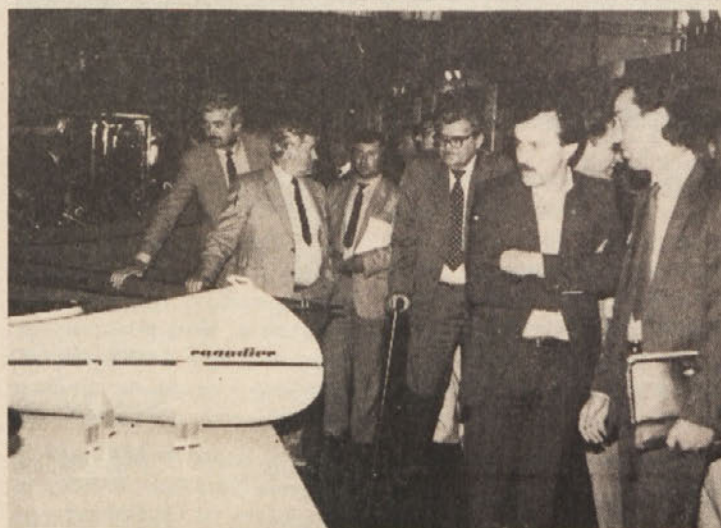
DRAGI GOSTJE, DRAGI SODELAVCI IZ NOVOLESA!

K svečanostim ob 40-letnici Novolesa sodi tudi predstavitev naših proizvodnih programov in s tem naše poslovne politike.

Znano je dejstvo, da je Novoles nastal postopoma: korak za korakom je osvajal posamezne faze proizvodnje, od primarne lesne predelave do zahtevne finalizacije lesnih in drugih materialov. Tokrat se v tej sredini prvič predstavljamo s celotnim programom naših temeljnih organizacij. S tem dajemo možnost, da nas krajani z Dolenjske in poslovni partnerji spoznajo v celoti. Do sedaj smo bili na Dolenjskem poznani večji del le kot proizvajalci žaganega lesa, vezanih plošč in gugalnikov.

Razstavljeni izdelki pa kažejo, da smo že zdavnaj presegli naše standardne programe in da vse bolj smelo šivajamo zahtevne proizvode, namenjene predvsem izvozu. Zelo nazorno kažejo tudi našo naravnost v izvoz, saj bo letos Novoles dosegel preko 20 milijonov dolarjev izvoza in tako ustvaril 48% celotnega prihodka iz prodaje na tujih trgih. Dosedanje usmeritve so se potrdile kot pravilne in Novoles danes velja za zdravo in uspešno organizacijo. Ti uspehi nam dajejo dovolj smelosti, da bomo še bolj drzno krojili našo programsko in poslovno politiko.

Sicer pa več kot besede, naj povedo dejstva. Zato odpiram to razstavo in vas vabim, da si jo ogledate. Hvala!

Razdelitev posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo

V letu 1985 je odbor za stanovanjske zadeve razpisal 40.000.000 din za individualno stanovanjsko izgradnjo. Pravico do pridobitve posojila ima delavec, ki gradi oz. adaptira stanovanjsko hišo, oz. kupuje stanovanje in ima za ta dela pridobljeno gradbeno dokumentacijo in zagotovljena minimalna denarna sredstva z namenskim varčevanjem, sklenjeno najmanj eno leto pred razpisnim rokom (oz. že prejeti kredit na vročena ali vezana sredstva).

Do 20. 3. 1985, ko je bil za ključni razpisni rok, je prispele v Kadrovske socialne službe 128 prošelj. Ob pregledu prošelj je odbor za stanovanjske zadeve ugotovil, da 47 prosilcev ne izpolnjuje pogojev 40. člena samoupravnega sporazuma o dodeljevanju stanovanj in posojil za stanovanjsko izgradnjo — to je gradbene dokumentacije in namenskega varčevanja, zato so bili prosilci izločeni že v prvi fazi (ogledov ni bilo).

Prosilci so naslednji:	Tozd
Jože Klevišar	TDP
Bernarda Lazetič	DSSS
Ivan Davidovič	Žaga
Dragica Zupančič	BLP
Marjan Zupančič	TVP
Janez Miklavčič	TPP
Anica Kastelic	TPP
Boris Bjelošević	TDP
Jože Kren	TDP
Dragica Kren	TDP
Alojz Zupevc	TDP
Dušan Sajevec	TDP
Anica Palčič	DSSS
Ana Hočevnar	TDP
Alojz Jaklič	Žaga
Ivan Trlep	TSP
Janez Adamlje	BLP
Slavka Vidmar	TVP
Anica Juran	TVP
Majda Šobar	DSSS
Stane Šobar	BLP
Cveto Uršič	TPI
Janez Smolič	BLP
Franci Hrovat	TPI
Tomaž Kumelj	TPI
Janez Turk	TPP
Anica Konda	BLP
Darko Šenica	TSP

Alojz Mirtič	TGD
Majda Mirtič	TGD
Manda Frkat	TPI
Fanika Avguštin	TVP
Alojz Brulc	TPP
Zdravko Zajc	TPP
Slavka Vodnik	TPP
Fani Nosan	TPP
Mirko Klavs	TDP
Amalija Plut	TPI
Mirko Černič	TDP
Jožica Černič	TSP
Milan Godnavec	TDP
Bernarda Godnjavec	TDP
Miha Legan	DSSS
Stanko Škedelj	Žaga
Slavko Mirtič	TGD
Ana Košmerl	TES

Šest prosilcev je vložilo prošnje za pridobitev posojila za dokončanje stavbe. Ugotovljeno je bilo, da imajo že zagotovljen stanovanjski standard in tako ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev posojila (69. člen).

Ti prosilci so:	Tozd
Alojz Pavlin	TES
Renata Pavlin	TES
Silvo Mišjak	TDP
Milica Pavček	DSSS
Franci Berkopec	TSP

Vse ostale prosilce je komisija za ogled stanovanjskih razmer obiskala in na osnovi kriterijev sporazuma pripravila predlog razdelitve. Ž oziroma to, da je razpisana masa velika, prosilcev pa sorazmerno malo, je odbor razdelil sredstva v višini 23.000.000 din. Predlog razdelitve pa je sledeč:

Jerica Avguštin,	TDP 280.000
Jože Avguštin,	TES 390.000
Andrej Besednjak,	TSP 390.000
Jelka Besednjak,	DSSS 280.000
Julijana Bencik,	BLP 350.000
Jože Černe,	DSSS 450.000
Marija Černe,	DSSS 350.000
Justa Darovec,	TSP 200.000
Jože Fink,	DSSS 350.000

Marjeta Fink,	TVP 350.000	Umek, Lucija	TPP 480.000
Boris Hribernik,	DSSS 350.000	Vovk, Marjan	TSP 540.000
Frančiška Jaklič,	TDP 350.000	Verščaj, Igor	Žaga 250.000
Matej Jevšček,	TES 330.000	Vizjak, Vanja	DSSS 500.000
Egidij Jarc,	TES 400.000	Vizjak, Vesna	DSSS 300.000
Zdenka Kaferle	TPP 360.000	Vidmar Franc	DSSS 300.000
Stane Kavšček,	TSP 340.000	Vidmar Brane	TSP 300.000
Silva Kavšček,	TVP 260.000	Zupančič, Karol	BLP 350.000
Jože Beg,	DSSS 350.000	Zupančič, Mirko	TVP 360.000
Branko Kralj,	TDP 350.000	Zupančič, Sonja	TDP 200.000
Rezka Kralj,	DSSS 320.000	Zamida, Alojz	TDP 150.000
Kalčič, Franc	TPP 150.000	Zamida, Žaga	180.000
Slavka Kalčič,	TPP 180.000	Zdenka Hrovat,	BLP 460.000
Jožica Logar,	TGD 500.000	Milka Zrilič,	TPP 280.000
Logar, Radojka	TDP 450.000	Majda Umek,	DSSS 350.000
Milojkovič, Predrag	Žaga 320.000	Martin Božič,	TVP 200.000
Matkovič, Jože	TES 440.000	Slobodan Mitrovič,	BLP 280.000
Makovec, Zofija	TDP 200.000	Ivan Petan,	TSP 410.000
Medic, Milena	TDP 520.000	Zaradi doseganja stanovanjskega standarda pa se zavrne prošnja za pridobitev posojila naslednjim prosilcem:	
Novak, Andrej	TGD 390.000	Ivanka Budetič	TPP
Pečjak, Cvetka	DSSS 380.000	Sonja Ožbalt	TVP
Plantan, Jože	TPI 300.000	Rafko Strmole	BLP
Pavlin, Martina	TPI 400.000	Milena Vrtar	TVP
Pavlin, Jože	TVP 450.000	Ivanka Grošelj	DSSS
Pric, Jožica	DSSS 440.000	Miha Grošelj	TES
Piškur, Ivan	DSSS 460.000	Anton Golob	BLP
Piškur, Života	BLP 300.000	Slobodan Manojlovič	DSSS
Pantič, Alojz	TDP 550.000	(od vloge odstopil)	
Rak, Ljubo	Žaga 480.000	Janez Šenica	TSP (prekinil delovno razmerje)
Rajer, Slavko	DSSS 350.000	Nerazporejena sredstva v višini 17.000.000 din pa bomo podelili na osnovi sklepa odbora za stanovanjske zadeve v ponovljenem razpisnem roku (približno od 15. 8. 1985 — 15. 9. 1985).	
Strojin, Joža	TSP 290.000	V tem razpisu bodo lahko pridobili posojilo samo tisti prosilci, ki do sedanjega razpisnega roka niso izpolnili pogojev 40. člena samoupravnega sporazuma, to je gradbena dokumentacija in enoletno namensko varčevanje (oz. že prejeti krediti na osnovi veza-ve ali vročitve sredstev) in tako tudi niso prejeli posojila, bodo pa le-to pridobili do ponovljene razpisa.	
Strniša, Marjan	TPP 350.000	Kadrovske-socialna služba: Darja Horvat	
Strugar, Stane	TDP 350.000		
Saje, Anica	TDP 280.000		
Saje, Breda	TDP 420.000		
Šenica, Anica	TVP 200.000		
Štajdohar, Jože	TSP 400.000		
Šetina, Franc	TES 350.000		
Turk, Marko	BLP 410.000		
Tavčar, Janez			

Razvojna pot tozda TVP

Kronologija razvoja

Idejne zasnove nastajanja sodobne tovarne vezanih plošč segajo v leto 1950 — 1951. Takrat je bil govor o nastanku kombinata. Idejni projekti pa se začno realizirati s prihodom Jožeta Kneza. Prvi projekti se financirajo iz čistega dobička, ustvarjenega na obeh žagah in Tovarni igrač iz Novega mesta. Izvedba projektov ni minila brez težav in zapletov. Nekateri odgovorni ljudje v Novem mestu so namreč zahtevali, da se tovarna postavi v Gotni vasi, oz. na prostoru, kjer se danes nahaja IMV. Že tedaj je bil predviden tudi železniški viadukt.

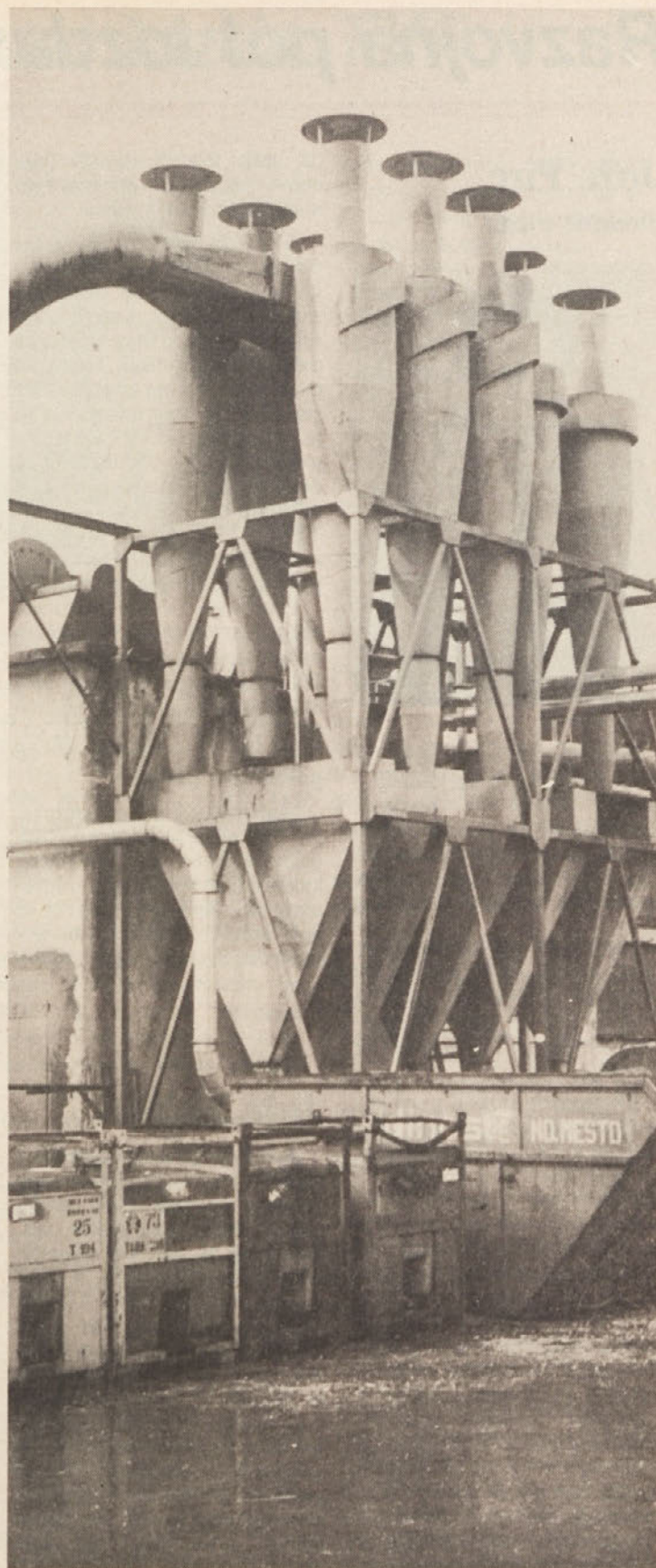
Iz Novolesa je morala iti trilateralna delégacija na okraj v Novo mesto, da bi se zadeve okrog lokacije nove tovarne uredile. Pogovori so bili za Novoles uspešni in tako se je pozno spomladi leta 1959 začela gradnja nove, sodobne tovarne vezanih plošč na lokaciji v Straži. Otvoritev tovarne je bila 29. novembra istega leta. Za gradnjo take tovarne je bilo na razpolago komaj 6 mesecev. Lahko si predstavljamo, kakšne napore so morali vložiti graditelji, če so hoteli do postavljenega roka zgraditi tovarno in pričeti s proizvodnjo. Posebno se je treba zahvaliti tov. Jožetu Knezu, takratnemu direktorju Novolesa, in vsem, ki so ob njem sodelovali pri izgradnji, da je bila tovarna zgrajena v tako kratkem času. S svojimi organizacijskimi sposobnostmi in politično razgledanostjo je omogočil, da so dela v takratnih razmerah potekala brez zastojev. Finančna sredstva je prispevala državna banka, kar je pri graditvi veliko pripomoglo, saj je bila investicija zveznega merila. To se je poznalo zlasti pri redni nabavi redkih gradbenih materialov.

Vzporedno z izgradnjo tovarne so potekale tudi kadrovske priprave. V Javorju iz Pivke in drugod so bile na praksi delavke in delavci iz straških ob-

ratov in Tovarne igrač. Nekaj mojstrov je šlo na prakso v druge tovarne po Jugoslaviji že v maju. Ta kader je tvoril delovno jedro bodoče tovarne, kar je omogočilo hitro osvajanje proizvodnje vezanih plošč. Požrtvovalnost vseh udeležencev pri gradnji — delalo se je namreč ves dan, večkrat tudi ponoči — je obrodila sadove.

Na dan republike 29. novembra je tovarna začela obratovati. V začetku je proizvajala 300 m³ plošč na mesec, najprej v eni izmeni in takoj za tem v dveh izmenah. Leta 1960 je bil postavljen portalni žerjav, ki je omogočal hitrejši transport hlodovine. Leta 1962 je bila nabavljena dodatna sušilnica in novi stroji za spajanje. Vse do leta 1967 je proizvodnja stalno naraščala in dosegla postavljeni cilj 6.000 m³ plošč letno. V tem letu je bila nabavljena tudi nova oprema linija luščenja s sušilnico, dodatna stiskalnica, brusilni stroj in formatka, rezkar za obrezovanje in drugi prečni stroj za spajanje furnirja. Po opravljeni rekonstrukciji se je povečala proizvodnja na 12.000 m³ plošč letno v treh izmenah. To je bilo hkrati obdobje hitrega vzpona. Izdelki so se 60% — 70% izvažali v Italijo, Libijo in Zvezno republiko Nemčijo. Žal se je to obdobje v letih 1975 — 1976 hitro ustavilo. Nastala je kriza pri dobavi bukove hlodovine. Proizvodnja se je bistveno zmanjšala. Delo je potekalo v dveh izmenah, razen na ozkih grlih, kjer se je še delalo v treh izmenah. Večjih investicijskih vlaganj zaradi razvoja ostalih obratov v Novolesu ni bilo možno zagotoviti. Tovarna najde izhod v tem, da se programsko širi glede na pogoje na tržišču. Osvoji se proizvodnja plastificiranja iveric, hkrati pa se proizvodnja vezanega lesa zmanjša za 30%.

Še naprej se iščejo dopolnilni programi in tako pride do pr-

oizvodnje pregradnih sanitarnih sten, v proizvodnji vezanega lesa pa se začne zaradi racionalnejšega izkoriščanja surovin s proizvodnjo gradbene plošče in specialnih plošč po naročilu. V zadnjih treh letih se tovarna usmerja predvsem v proizvodnjo elementov iz slojastega lesa. V letu 1984 se opusti program pregradnih sanitarnih sten (seli se v tozd TKO) ter pridobi nov

portalni žerjav in rekonstruirane parilne jame.

Z dodatnimi vlaganji predvsem na posodobitvi zastarele opreme in osvojitvijo nekaterih novih izdelkov bo proizvodnja na področju vezanega in slojastega lesa tudi v prihodnje zagotovljena.

Jože Pirc, direktor tozda

Tovarna vezanih plošč je prva novogradnja na lokaciji v Straži, ki jo je postavil Novoles, ko se je odločil, da osredotoči predelavo lesa v Straži. Tovarna ima svojo zgodovino, ki je zelo zanimiva.

Od začetka izgradnje do otvoritve v letu 1959 je poteklo samo šest mesecev in mislim, da je to tudi za današnje čase spoštovanja vredna delovna zmaga.

Ekonomski pogoji v teh petindvajsetih letih so bili zelo različni in skladno s temi nihalnimi se je gibal tudi dohodek temeljne organizacije. V bitki za večji dohodek so se porajali novi proizvodni in opuščali nerentabilni, nekateri pa so se zaradi poenotenja programa prenašali v druge temeljne organizacije. Od opuščanih proizvodov naj omenim panelke in šivane zaboje iz luščenega furnirja, proizvodnja sanitarnih sten pa se je prenesla v tozd TKO. Vezana plošča kot glavni proizvod je ostala do danes. V strukturi proizvodnje vezane plošče je prišlo sicer do večjih sprememb, je pa plošča bila in je tudi še danes glavni izdelek temeljne organizacije. Po letu 1980 so začele naraščati potrebe po izdelkih iz slojastega lesa v naših finalnih temeljnih organizacijah. V tovarni vezanih plošč smo skušali tem potrebam slediti in tako bo proizvodnja slojastega lesa znašala letos že preko 2.000 m³. Seve-

da smo morali zaradi tega delno zmanjšati proizvodnjo klasičnih vezanih plošč.

V tozdu imamo poleg proizvodnje vezanega in slojastega lesa še linijo za plastificiranje iveric, na kateri izdelujemo predale in elemente za tozd TKO v Metliki. Trenutno je ta proizvodnja zaradi tržne situacije v resnih težavah in se je skoraj povsem ustavila. Po projektih, ki so v izdelavi in se delno že izvajajo, naj bi se ta proizvodnja prenesla v tozd TPI, v TVP pa bi ostala proizvodnja masivnih predalov iz vezanega in lepljenega lesa.

Proizvode z linije plastificiranja ivernih plošč v glavnem prodajamo na domačem trgu. Od proizvodnje vezanega lesa in slojastega lesa pa prodamo na domačem trgu le 45%, ostalo pa gre direktno ali posredno v izvoz.

Maksimalno prilagajanje trgu, večkrat je to pomenilo tudi težave v proizvodnji, primerna kakovost in točnost pri odpremah so pripomogli, da so se naši izdelki uveljavili na domačem in tujem trgu. Kljub

večletnim omejitvam pri dobavi osnovne surovine smo s spremenjeno strukturo proizvodnje, višjo stopnjo predelave in zmanjševanjem zaposlenih dvigovali produktivnost ter z dobrim sodelovanjem z delavci iz BLP ustvarili tudi zadovoljive poslovne rezultate.

Toda časi se zopet spreminjajo, pogoji gospodarjenja se zaostrujejo in treba je misliti na prihodnost. Perspektivo našega tozda vidim v nadaljnji proizvodnji vezanega lesa, povečanju proizvodnje iz slojastega lesa in proizvodnji masivnih predalov. Za vse to bodo potrebna tudi investicijska vlaganja, ki naj bi posodobila zastarelo strojno opremo in izboljšala pogoje dela, ki danes niso najboljši.

Prepričan sem, da bomo delavci v tozdu TVP uspešno premagovali vse težave, ker smo to v preteklih petindvajsetih letih že dokazali in bomo tudi v bodoče z delom dali svoj prispevek k uspešnemu razvoju delovne organizacije.

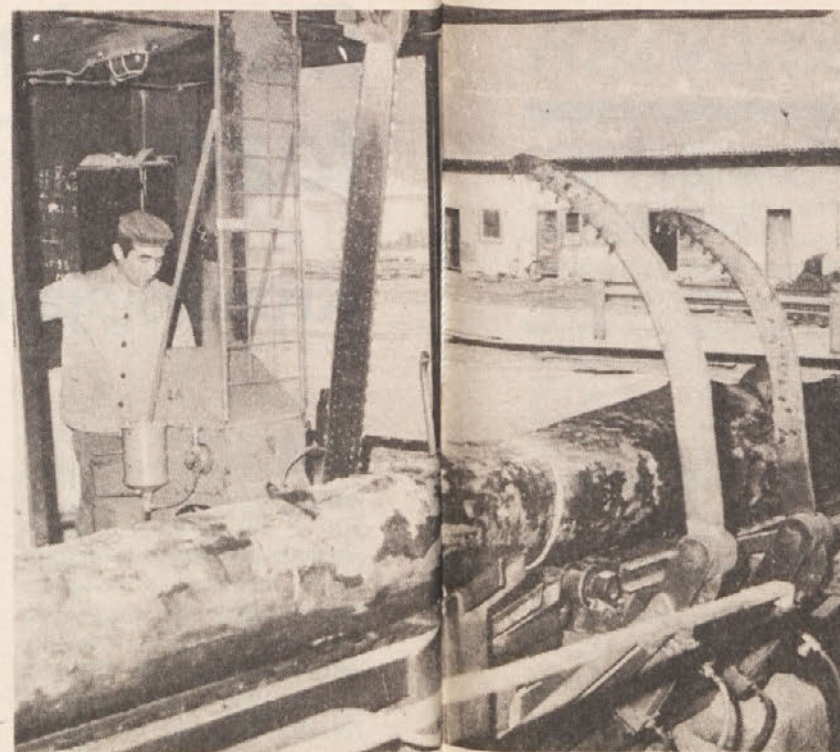
Jože Saje

Jože Saje je sedaj zaposlen v tozdu TPI v Soteski. Ob gradnji Tovarne vezanih plošč je bil glavni vodja montažnih del. Sodeloval je tudi pri poznejši rekonstrukciji tovarne. O sami gradnji tovarne pravi: »Ta tovarna je bila za tiste čase moderna. Zato je tudi gradnja bila zahtevna. Uspelo pa nam jo je zgraditi v rekordnem času. Naj povem, kako smo gradili. Beton se še ni dobro posušil, ko smo stroje že montirali. Delo je potekalo po natančno določenem planu, ki so ga imele dnevno razdelanega vse skupine. To je bilo tudi potrebno, kajti če se je zataknilo pri eni skupini, se je podrl plan tudi pri vseh ostalih. Izpolnitev dnevnega delovnega plana je redno vsak večer kontroliral tov. Knez.

Spominjam se, da je nekoč zatajila Pionirjeva ekipa gradincev in ni izpolnila dnevnega plana. Zato ni bilo možno postavljati ostale opreme. Tov. Knez je nemudoma, sredi noči, dal poklicati odgovorne vodje pri

Pionirju in organiziral sestanek z vsemi vodji delovišč. Sestanek je trajal do druge ure ponoči, kajti na novo smo morali uskladiti dnevne plane, da bi ne prišlo do zamud. Čeprav smo bili ob drugi uri še na delovišču, smo bili ob šesti uri zopet vsi na delu. Bilo je kar naporno. Vendar smo radi delali, saj smo videli, da delo poteka resnično organizirano in da raste nova, sodobna tovarna, ki bo mnogim domačinom dejala kruh.«

Resnična drobtinica ob gradnji tovarne leta 1959

Nekega dne Franceta, ki je delal v montažni skupini, ni bilo ob 6. uri na »šiht«. Vsem se je zdelo čudno, saj vendar nikoli ne zamujal. Na montažo se je pripeljal s kolesom šele ob 8. uri.

Vodja montaže Jože Saje se jezi in vpraša Franceta: »Le kje si hodil tako dolgo?«

France mu smeje odgovori: »Kolo se je zasukalo, pa sem zamudil.« Saje se jezi naprej: »Kaj se to pravi, ti flikaš, namesto da bi šel v službo!« France odgovori: »Kaj je boljše, ali da olo zaflikam in pridem hitreje, ali da grem peš in pridem kasneje?« Saje se zasmeje in obmolne.

Detajl iz proizvodnje v TVP

Marko Krštinc

Marko Krštinc je dolgoletni Novolesov delavec. Sedaj uživa zasluženi pokoj v bližini svojega Novolesa v Gorenji Straži. Poleg rednega dela je opravljal v Novolesu vrsto odgovornih funkcij. V času gradnje Tovarne vezanih plošč je bil vodja montažne skupine. Ko obuja spomine na tiste čase, pravi: »Še sedaj ne morem verjeti, kako smo zmogli zgraditi tako veliko tovarno v tako kratkem času. Delali smo po cele dneve in mnogokrat tudi ponoči. Zelo zahtevna konstrukcijska dela smo opravljali tako rekoč s primitivnimi sredstvi. Veliko je bilo ročnega, težaškega dela. Res neverjetno, kako smo zmogli. Zahvaliti se je treba odlični organizaciji dela pod vodstvom tovariša Kneza. Čeprav smo veliko delali na

Franc Redek, sekretar tozda

Dela in naloge sekretarja tozda TVP sem prevzel leta 1974. O našem tozdu bi povedal naslednje:

Tozd Tovarna vezanih plošč je po številu zaposlenih tretji največji tozd v Novolesu. Trenutno zaposluje 291 delavcev, od tega 58% žensk in 42% moških. Smo pa na žalost tudi najstarejši tozd, saj je povprečna starost delavcev 38 let. Toda kljub visoki starostni strukturi delavcev pa lahko trdim, da smo stabilen tozd in planske obveznosti v redu izvršujemo. Delovni prostori so zelo utesnjeni, praktično ni več možno normalno obratovati.

Predvsem je onemogočen normalni medfazni transport, zlasti pa so slabi delovni pogoji na pripravi hlodovine za luščenje furnirja in pri stiskanju vezanih plošč.

Za izboljšanje delovnih pogojev vsa pretekla leta nismo vlagali večjih sredstev, vendar nam jih je le uspelo izboljšati glede na ostale razmere v tozdu. Da ni prišlo do večjih

tehnoloških premikov znotraj proizvodnje, je predvsem vzrok v utesnjenih prostorih in pa v tem, ker je bilo dostikrat prisotno mnenje v Novolesu, da proizvodnja vezanih plošč nima perspektive, zlasti ker slabi surovinsko zaledje. Mislim, da smo še pravočasno začeli z finalizacijo proizvodov, to je proizvodnja krivljenih elementov iz slojastega lesa. Vse te razmere nam povzročajo dodatne probleme in sicer, da nimamo ustrezno urejenih garderobnih prostorov in sanitarij. Takšne razmere prav gotovo pogojujejo slabo razpoloženje delavcev.

Lahko pa trdim, da kljub naštetim težavam ni večjih problemov pri izvrševanju plana proizvodnje. Rekel bi, da smo tozd, kjer smo navajeni skromnosti.

Povprečni osebni dohodek v našem tozdu znaša 35.951,00 din. To je za današnje razmere premalo, menim da je treba delavcem zagotoviti večji osebni dohodek glede na večji in kvalitetnejši prispevek posameznika v celotnem procesu dela.

Naj omenim, da v našem tozdu praktično ne poznamo fluktuacije, ki bi bila posledica slabih razmer v tozdu. Srečujemo se z mlajšo generacijo, ki se dobro vključuje v delo. Mlajše zaposlujejo samo v takšnem številu, kot nam odhajajo starejši v zasluženi pokoj. Mladi imajo danes vedno večje težave z zaposlitvijo, čeprav so se šolali.

Če prisluhnem razgovoru z mlajšimi, ni slišati besede proti

samoupravljanju, kajti rekel bi, da je to njihov sistem in so prvi, ki opazijo, če kdo samoupravno odločanje zavira.

Menim, da dokaj dobro rešujemo tudi socialno problematiko. Že nekaj let omogočamo delavcem rekreacijsko zdravljenje v Toplicah. Vsako leto gre za 14 dni 15 — 20 delavcev na zdravljenje. S takšno prakso mislimo nadaljevati tudi v prihodnje. Menim, da so še ostali manjši problemi socialne narave, vendar jih skušamo tudi ustrezno reševati. Na kraju bi omenil, da kljub težki gospodarski situaciji v naši družbi, kar se je začelo odražati različno po tozdih tudi že v Novolesu, bomo morali vendarle posvetiti v prihodnje več pozornosti redu in delovni disciplini, da bo vsak na svojem mestu opravil delo bolj odgovorno, za kar končno prejme osebni dohodek.

Naj predstavim tudi delo naše OOOZK, katere sekretar sem. Naša osnovna organizacija šteje 10 članov, kar je za naš tozd veliko premalo. Delo osnovne organizacije ZK temelji predvsem na izvajanju sklepov ZK, ZKS in ZKJ, vendar pa se tudi aktivno vključujemo v gospodarska dogajanja v tozdu. Kritično ocenjujemo vse probleme, ki ovirajo izpolnjevanje plana.

Od vsakega člana zahtevamo dosledno in odgovorno uredničenje sprejetih sklepov.

Pred kratkim smo kritično obravnavali gospodarsko stanje v Novolesu, ki je različno po tozdih. Kljub trenutno dobremu rezultatu gospodarjenja v prvi polovici tekočega leta v našem tozdu smo si zadali nalogo, da moramo začeti izvajati predvidene ukrepe, ki se odražajo predvsem v boljši delovni in tehnološki disciplini, motivaciji delavcev za boljše delo ter varčevanju na vseh področjih. Sprejeli smo naloge, ki smo jih v sedanjem času le skupaj sposobni realizirati.

Štefan Jaklič vodja proizvodnje

Že ob nastajanju je imela naša tovarna živahna dogajanja, saj je bil ob istem času dodeljen kredit za gradnjo petim tovarnam vezanih plošč. Nastala je velika tekma, kdo bo prej zgradil tovarno in vpeľjal proizvodnjo. Prvo etapo izgradnje so izvajali gradbinci, projektanti in monterji z direktorjem Knezom na čelu. Organizacija je bila enkratna, prav tako tudi volja vseh sodelujočih. Na delu ni nihče povpraševal, koliko je ura. Požrtvovalnost je bila na izredni višini.

Drugo etapo osvajanja proizvodnje, pa je odlično izpeľjal prej izbran mlad kader, ki se je zelo uspešno izšolal na praktičnem delu v starejših tovarnah, in doma v kratkem roku naučil nove sodelavce za delo v drugi izmeni.

Pri izgradnji smo pridobili 4 — 6 mesecev prednosti pred ostalimi, s priučevanjem in osvajanjem proizvodnje pa skoraj eno leto, saj smo potem že mi prakticirali njihove vodilne delavce. Hitro smo osvajali domači trg in bili kmalu sposobni nastopiti tudi na svetovnem trgu. Ob domači konkurenci nas je reševal izvoz, kar nas je reševalo tudi večkrat pozneje. Postali smo največji izvoznik vezanega lesa v Jugoslaviji vse do danes. Kljub visoki storilnosti in visoki kvaliteti smo se zavedali, da bomo morali s proizvodnjo tudi izven klasične plošče. Ugod-

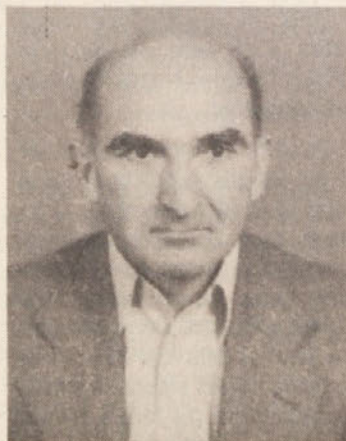
na prilika se nam je ponudila s prihodom na trg vodoodpornega lepila brez dotedanjega fenola, ki je strupen. Uporaba novih lepil je bila poleg več rekonstrukcij gotovo mejnik v življenju tovarne. Osvojili smo proizvodnjo vodoodpornih vezanih plošč za razne namene. Proizvajali smo po naročilu, kar delamo še danes, in s tem dosegali boljšo prodajo in višje cene. Proizvodnja po naročilu povzroča veliko težav in truda, ki pa se z dobro organizacijo, dobrim planiranjem ter tehnološko disciplino lahko izpelje tako, da se držimo rokov, kakovosti in izbire. Naj ne omenjam vseh rekonstrukcij in sprememb programa, osnovni proizvod je ostal. Strojari so prihajali in odhajali, delovni kolektiv pa je ostal čvrst z dobro delovno disciplino in urejenimi medsebojnimi odnosi. Pokojni direktor Šali je večkrat dejal, da smo imeli srečno roko pri kadrovanju. Ob pogostih obiskih raznih poslovnih ljudi pa so vsi presenečeni hvalili disciplino in zgledno delo.

V teh petindvajsetih letih je več tovrstnih tovarn v Jugoslaviji prenehalo z delom, ker niso mogli ali znali reševati probleme proizvodnje in prodaje. Lahko trdim, da v proizvodnji vezanega lesa v Jugoslaviji nastane vsake 2 — 3 leta kriza v ekonomiki in prodaji. Do sedaj smo vse te krize uspešno prebrodili z dobro organizacijo in tesnim sodelovanjem z nabavo in prodajo. Upam, da nas naslednja kriza, ki se že kaže, ne bo tako močno prizadela.

Darko Mojstrovč, vodja tehnološke priprave

Tehnološka priprava v tozdu TVP ima sledeče službe, vodja tehnologov za vezan les, materialov, kvalitete in tehnologa za študij časa. Vsak ima svoje naloge, katere je treba vestno in dosledno opravljati, med delom pa se pojavijo tudi nepravilnosti. Problemi sledijo, če se razvijajo novi proizvodi, kakor tudi v utečeni proizvodnji. Pojavljajo se nove naloge, katere je potrebno

tekoče reševati. Veliko problemov je pri lepljenju slajastega lesa na visokofrekvenčnih stiskalnicah, vsaka nepra-

vilnost pri pripravi elementov povzroča težave v proizvodnji, to so v prvi vrsti: šablone, vloga v furnirju, nepravilna priprava lepila in podobno.

Naše delo je vedno raznoliko, več problemov pa se pojavi v službi vzdrževanja strojne opreme in stavb, ker je oprema stara in dotrajana, strehe pa tudi pri rednem vzdrževanju zaradi slabe kvalitete salonitk ne zdržijo večjih nalivov. Napake na vzdrževanju nastajajo tudi zaradi nevestnega dela nekaterih delavcev na celotnem sistemu vzdrževanja. Vsak posameznik bi moral živeti s proizvodnjo in v celoti izvajati svoje naloge, kar pa ni vedno tako.

Omenil bi nekaj besed o investicijah v našem tozdu, če bi hoteli zamenjati nekaj delovnih sredstev v liniji luščanja in sušenja furnirja, bi pri tej rekonstrukciji dosegli boljše rezultate v delovnem procesu. Sistem zahteva celotno rekonstrukcijo določene linije, to pa zahteva velika finančna sredstva. Potrebno pa je rekonstruirati transport hlobovine s čiščenjem do luščilk, avtomatsko vpenjanje v luščilko, sušenje furnirja in transport. Predlog rekonstrukcije se pripravlja v razvojni službi Novolesa. Pripraviti je potrebno sredstva za ureditev delovnih pogojev delavcev v nekaterih delovnih procesih, kjer so zaradi utesnjenosti strojne opreme neustrezni delovni pogoji.

Pri vseh teh problemih dosegamo še kar dobre rezultate v proizvodnji. Pri delu se je treba truditi, da odpravimo čimveč problemov in da proizvodnja nemoteno poteka. Vse to pa lahko dosežemo le z vestnim delom vsakega posameznika.

Alojz Vidmajer, vodja proizvodnje plastificiranja iveric

Proizvodnja plastificiranja iveric se je osnovala leta 1978, ko je bilo v tozdu gospodarsko stanje slabo.

V proizvodnji plastificiranja iveric in oplemenitenih profilov dela 27 delavcev, za katere lahko trdim, da svoje delo vestno in odgovorno opravljajo.

Izdelujemo oplemenitene profile za pohištvo, profile za omarice Kolpa-san, plastificirane predale in predale iz vezanega lesa. Pri teh delih je potrebna velika natančnost, ker so zahteve današnjega trga zelo velike in samo z dobro kvaliteto, se lahko obdržimo na trgu pred konkurenco.

Sedanje tržne razmere so slabše zato, ker se ustavlja prodaja pohištva na domačem trgu, to pa pomeni, da se ustavlja tudi prodaja plastificiranih predalov. Podjetja pa se usmerjajo na izvozne programe, le ti pa zahtevajo predale iz masivnega ali vezanega lesa.

Da bi lahko sledili potrebam, se bomo morali usposobiti in osvojiti proizvodnjo teh predalov in tako zopet zapolniti proizvodne kapacitete.

Razvojna pot tozda TVP

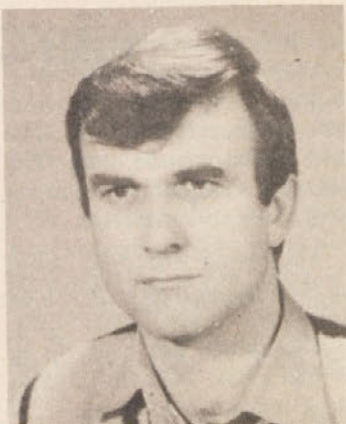
Adi Zupančič, predsednik mladine

Na spisku imamo 30 članov mladinske organizacije. Ne morem trditi, da smo vsi aktivni. Sicer sem predsednik šele dva meseca, a si vendar upam trditi, da nismo. Resda smo imeli v preteklosti nekaj akcij v počastitev dneva mladosti; sodelovanje pri štafeti in pri organizaciji BAKOP ipd., vendar je to še premalo. Premalo smo delovno, rekreativno in družabno dejavni. Menim, da bi morali organizirati več športnih prireditev in več srečanj mladih. Že v kratkem načrtujemo v tozdu delovno akcijo, katere namen bi bilo odpravljanje ozkih grl v proizvodnji. Če ocenjujem delo mladih v tozdu, menim, da je delavnost na dokaj visoki ravni. Nekoliko me pa moti odnos starejših delavcev do mladih. Ti se večkrat obnašajo do mladih bodisi pokroviteljsko ali pa celo zapostavljajoče, češ da so mladi nedelavni ipd. V celoti gledano pa mislim, da je naš tozod dobra »delavnica« za oblikovanje mladega človeka.

Tomo Salopek, predsednik OOS

Tomo je že štiri leta predsednik sindikata v svojem tozdu. To pomeni, da mu delavci zaupajo. V NOVOLESU je zaposlen od leta 1972, vseskozi v tozdu TVP. Kot predsednik OOS podaja naslednjo oceno:

»Naš sindikat je aktiven. Obravnavamo zaključne račune, plane, problematiko tozda itd. O vseh zadevah sprejemamo ustrezna stališča in jih predlagamo ustreznim organom v odločanje. Trudimo se, da delavcem v tozdu omogočimo čimveč ugodnosti v mejah možnosti. Tako že tretje leto teče akcija, s katero omogočamo zdravljenje starejših delavcev. Letno pošljemo na zdravljenje v Toplice od 15 do 20 delavcev. Menim, da bi morali biti na nekaterih področjih še bolj aktivni. To velja predvsem za področje osebnih dohodkov, delovnih pogojev

in za socialno ogroženost delavcev.

Starejšim delavcem bi morali zagotoviti taka delovna mesta, ki bi ustrezala njihovim močem. Prav tako bi morali še bolj redno ugotavljati, kateri delavci so socialno ogroženi in jim pomagati. To sicer že delamo, saj nudimo enkratno ali tudi večkratno denarno pomoč delavcem, ki se znajdejo v denarnih težavah, vendar to še ni dovolj.

Menim, da je naš tozod solidna delovna skupnost in želim si, da bi to ostal tudi v bodoče.

Franc Vovko, vodja suhega oddelka

V NOVOLESU je zaposlen od leta 1953. Najprej je delal v Opremalesu v Gotni vasi (sedaj TPP), od leta 1959 pa dela v TVP. Tudi on je eden tistih, ki je bil še pred odtvoritvijo

Tovarne vezanih plošč na praksi, in sicer v Sremski Mitrovici in v Pivki. O svojem tozdu pravi, da je zdrav kolektiv. Kot vodja skupine v suhem oddelku izjavlja:

»S svojo delovno skupino sem zadovoljen. Delavci so de-

lavni, kar se pozna tudi pri učinkovitosti. Zelo se trudijo, da dosegajo norme in kapacitete. Čutiti je celo tekmovanje med izmenami, kar je vsekakor pozitivno. Mislim pa, da še vedno premalo pazimo na material, še bolj kvalitetno bi ga lahko izkoriščali. Precej imamo iztrošene stroje, posebno spajalne stroje, misliti bi morali na obnovo. Želim si, da bi delavci več pozornosti posvečali strojem, jih bolj vzdrževali.«

Marjeta Bedek

Marjeta je rojena 1946. leta. Sedaj živi v Dolenji Straži. V NOVOLESU je zaposlena od

leta 1970. Vseskozi, odkar je v Novolesu, je zaposlena v tozdu TVP. Naprej je delala v mokrem oddelku, sedaj dela v oddelku plastificiranih iverk. O svojem tozdu pravi naslednje:

»Z razmerami v našem tozdu sem kar zadovoljna. Ne morem pa mimo nekaterih pomanjkljivosti, o katerih menim, da jih je treba popraviti. Najprej naj omenim osebne dohodke. Le-ti niso pravično razdeljeni po delu. Če n.p. opazujem delo na moznickarki, na kateri je težko delo — ženske tu trpijo — zaslužijo pa komaj do 28.000,- din osebnega dohodka. Na nek način bi se to moralo popraviti. Nadalje bi rada rekla, da bi morali v tozdu uvesti več reda in discipline. Moti me predvsem, da delavci s šihta odhajajo predečasno domov.

Tudi odnosi med sodelavci bi bili včasih lahko na bolj kulturnem nivoju. Ne rečem, da so slabi, vendar občasno pri-

haja do vulgarnih izrazov, ki sploh niso na mestu. Drugače pa menim, da je v našem tozdu kar v redu. Želim si, da bi imela v prihodnje dovolj dela!«

Marija Poglavc

Marija je rojena l. 1937, sedaj živi v Dolenji Straži. V NOVOLESU dela od leta 1953. Najprej je bila zaposlena v Tovarni igrač ob otvoritvi TVP pa je bila premeščena v ta obrat. V tozdu je bila med prvimi delavkami, še pred otvoritvijo je bila na praksi v Pivki, kjer se je privajala na novo proizvodnjo.

»Ko ocenjujem razmere v našem tozdu, naj najprej povem, da so dobre. S sodelavci in z vodstvom se dobro razumemo, tako da nam je kar prijetno. Ne morem pa mimo nekaterih stvari, ki me motijo. Prvič je pri nas problematičen odnos do starih delavcev. Bolj bi jih morali upoštevati: pri-skrbeti bi jim morali lažje delo in ustrežnejše osebne dohodke. Menim, da ni prav, da delavci tik pred upokojitvijo dobijo enake plače kot delavci, ki komaj pridejo. Drugič, norme so visoke in veliko naredimo. Močno dvomim, če je to vse plačano preko osebnih dohodkov. Rečeno je bilo, da bomo plačani po delu, menim,

da ni tako. V Tovarni igrač sem ob koncu meseca točno vedela, koliko bom zaslužila, tukaj pa ne vem, kar pa seveda ni prav. Želim si, da bi imeli v tozdu še naprej dovolj dela in da bi se pred upokojitvijo popravili osebni dohodki.«

Razvojna pot tozda TVP

Draga Rozman

Draga se je rodila l. 1937 in sedaj živi v Dolenji Straži. V NOVOLESU je zaposlena od l. 1957. Najprej je bila zaposlena v Tovarni igračk, od l. 1963 naprej pa v tozdu TVP. Sedaj dela v suhem oddelku.

»Če ocenjujem razmere v našem tozdu, naj na prvem mestu opozorim na osebne dohodke, s katerimi nismo zadovoljni. Delamo namreč bolj kot nekoč, osebni dohodki pa ne ustrezajo delovnim naporom. Norme imamo zelo napete in se moramo zelo truditi. Odnosi med sodelavci so kar dobri, čeprav moram jaz, ker delam na sortiranju elementov, večkrat 'pojesti' kakšno grenko pripombo. Mislim, da smo v našem tozdu nekako na poprečju, nismo preveč dobri niti preveč slabi.

Pripomnim naj še, da bi bilo treba naše objekte bolj opremiti, čimprej bi morali popraviti streho, ki pušča.«

Albin Novak

Albin je rojen l. 1930, živi v Dolenjskih Toplicah. V NOVOLESU je zaposlen od 1972. Dela v tozdu TVP.

»V našem tozdu je kar dobro. V začetku, ob nastopu zaposlitve, nam je sicer šlo slabo, vendar so se razmere izboljšale. Pohvaliti moram vodstveni kader, in to predvsem zato, ker nam povedo vse; kako finančno stojimo, kakšne so delovne razmere, kakšni bodo osebni dohodki ipd. Med problemi pa naj omenim, da imamo težave z okvarami na strojih. Želim, da bi v našem tozdu uredili ventilatorje in obnovili stroje.«

Letošnji upokoјenci tozda TVP

Marija Škedel

Marija Škedel je naša letošnja upokoјenka. Rodila se je 1930. leta v Dolnji Straži. Že kot šestnajsetno dekle se je leta 1946 zaposlila na žagi v Straži, kjer je delala na zelo težkem delu. Tu se je spoznala s fantom, s katerim je svojo življenjsko pot nadaljevala na Hrvaškem v Novem Vinodolskem. Tam je ostala le pet let. Leta 1961 je prišla nazaj in se naslednje leto ponovno zaposlila na žagi. Sedaj je delala v zabojarni v prostorih sedanje-

ga TSP. Leta 1968 se je zabojarna preselila v tozdu TVP in ona z njo. Od takrat pa do upokoјitve je delala v TVP, najprej v zabojarni, potem pa v dokončnem oddelku.

Bila je pridna in vzorna delavka. Tudi sama pravi da je zmeraj rada hodila na delo in da se je na delu dobro počutila. Čeprav je bilo težko, saj je rodila pet otrok, ki jih je morala postaviti na noge, ni nikoli izgubila volje do službe. Dobre delovne navade je rada prenašala tudi na mlajše generacije. Zaradi zvestobe Novolesu in njene delovne požrtvovalnosti je dobila v letošnjem jubilejnem letu tudi Novolesovo priznanje. To pa ni edino priznanje. Leta 1949 je bila imenovana 'za 'udarnico' in leta 1952 je dobila materialno priznanje: parket prve vrste.

Vsekakor ni odveč trditev, da je Marija več kot zasluženost odšla v pokoj.

Ko smo jo povprašali po njenih spominih, se je najraje, začuda, spominjala prvih zaposlitvenih let, kot je sama de-

la: »Bolj se staramo, raje razmišljam o svoji mladosti.« Najraje se spominja delovnih let v Šiškatovi parketarni. Takrat je bila navada, da je tisti oddelek, ki je plane izpolnil, za nagrado dobil zastavico.

Tekmovali sta med seboj parketarna in žaga in pravi, da so bili zelo veseli, kadar so dobili zastavico kot nagrado za dobro delo. »Čeprav je bilo delo težko,« pravi, »smo bili veseli in razigrani.« Marija nas je še opozorila, naj omenimo, »da smo takrat v soboto po končanem delu vse stroje očistili in skrbno namazali, kar sedaj žal ni navada. Napišite še, da lepo pozdravljam vse novolesovce, najlepše pa še moje TVP-jevce.«

Silva Zoran

Zoran Silva je prav tako naša letošnja upokoјenka iz tozda TVP. Rodila se je leta 1929 v Rumanji vasi. V Novolesu je bila zaposlena od leta 1960 do leta 1985, torej vseskozi. Najprej je delala na žagi, nato v parketarni, kjer je

spoznala tudi svojega moža. V zgodnjo upokoјitev je odšla zaradi svoje matere, ki je stara 90 let in potrebuje stalno nego. Poznamo jo kot izredno pridno in vztrajno delavko. Doživela je veliko nesreč, vendar se to nikoli ni odrazilo na njeni pridnosti pri delu.

Silva ima o svojem tozdu TVP in Novolesu kar najlepše mnenje. Pravi, da ji je bilo hudo, ko je bila spričo razmer v družini prisiljena oditi v zgodnji pokoj. Toplo pozdravlja svoje sodelavce in vse ostale novolesovce.

Proslavili smo dan krvodajalcev

Kot je to že v navadi, tudi letos nismo pozabili četrtega junija — dneva krvodajalcev. Spet smo se zbrali na skromni slovesnosti v veliki jedilnici v Straži in dali priznanja predanim in požrtvovalnim sodelavkam in sodelavcem — krvodajalcem, ki so darovali svojo kri že po pet, deset in večkrat. Navzoče je najprej pozdravil predsednik sindikalne konference Novolesa Dušan Jovanovič, po kratkem kulturnem programu, v katerem sta sodelovala Dolenjski oktet in recitatorka Janja Bukovec, pa je spregovoril tudi predstavnik novomeškega občinskega odbora Rdečega križa Danilo Kovačič. Oba govornika sta poudarila humanost krvodajalstva in njegovo vlogo pri razvijanju in poglobljanju človeških in tovariških odnosov med ljudmi naše socialistične družbe. Razveseljivo je tudi, da stopa med vrste naših krvodajalcev vse več mladih in da se nam zato ni bati, da bi v nesreči kdajkoli ostali brez včasih nujno potrebne krvi. Krvodajalcem torej vse priznanje in iskrene čestitke!

V. B.

Seznam krvodajalcev — jubilarov v letu 1985

v DO Novoles

Priznanje za 5-krat darovano kri so prejeli:

Avguštin Iztko — TPP, Avsenik Bogdan — TSP, Berkopec Jože — TPP, Čukajna Jože — TDP, Dolinar Jožica — TDP, Duga Mira — TDP, Glivar Ivanka — TDP, Gorše Branko — TDP, Kastelic Jože — TPI, Klobučar Stanka — ŽAGA, Klavs Mirko — TDP, Koncilja Vojko — TG, Koren Jakob — TG, Kužnik Miha, TG, Medic Fanika — TDP, Miklavčič Janez — TPP, Mirtič Franc — ŽAGA, Pipan Vid — ŽAGA, Plantan Janez — TPP, Rajak Đuro — ŽAGA, Struna Zvonka — TSP, Štravs Alojz — TPI, Šuštaršič Alojz — TPI, Trelec Radivoj — DSSS, Vardič Marko — TSP, Vidmar Jože TES, Zupančič Marija — TDP, Župevec Alojz — TDP, Novak Jože IGK, Zaletelj Rafael — IGK, Bobnič Ivan — SIGMAT, Gracar Joža — SIGMAT, Pečnik Anton — SIGMAT, Marinčič Jože — SIGMAT,

(Nadaljevanje prihodnjič)

V toplotni proizvedli 100 milijonov kWh električne energije

Dne 18. 6. 1985 ob 11,15 smo v toplotni dosegli z lastnim turboagregatom proizvodnjo 100 milijonov kWh električne energije. Prvo električno energijo smo začeli proizvajati pred 14 in pol leti, t.j. v decembru 1970, in smo do tega jubileja opravili 87.000 obratovalnih ur. Proizvodnja lastne električne energije je bazirala izključno na racionalnem izkoriščanju lesnih ostankov. Visokotlačno paro za pogon 1,9 MW turboagregata pridobivamo v parnem kotlu, ki ga kurimo z lesnimi ostanki. To paro po izstopu iz protitlačne parne turbine izrabljamo za tehnološke namene v proizvodnji in za ogrevanje. Tako je izkoristek pri proizvodnji el. energije veliko višji kot v klasičnih termoelektrarnah s kondenzacijskimi turbinami.

V celotnem času obratovanja smo pokrili z lastno proizvodnjo el. energije 64% skupne porabe v Straži, medtem ko smo 36% porabe dobavili iz distribucijske mreže. Rekordno dnevno proizvodnjo 38.200 kWh ali urno povprečje 1600° kW smo dosegli 7. 12. 1984. Decembra 1984 je bila dosežena tudi najvišja povprečna dnevna proizvo-

dnja 35.900 kWh. V marcu 1985 smo dosegli rekordno mesečno proizvodnjo 910.400 kWh, medtem ko smo v letu 1984 dosegli najvišjo letno proizvodnjo 8.142.000 kWh. V letošnjem letu predvidevamo, da bo proizvodnja električne energije rekordna, t.j. 9.000.000 kWh.

Ugotavljamo, da je bila izbira proizvajalca turboagregata firme SIEMENS pravilna, saj pri obratovanju skoraj nismo imeli izpadov zaradi okvar. Omeniti velja, da je pregorelo statorsko navitje generatorja v letu 1976 (vzrok je bil v neustreznem hlajenju in merjenju temperature) in okvaro na ležajih reduktorja v letu 1983 (vzrok je bil v velikem številu sunkov na turboagregat zaradi pogostih izpadov zunanje 20 KV mreže). Poleg teh okvar smo v letu 1971 in 1984 opravili reden pregled ležajev in v letu 1976 in 1981 večji reden pregled z odpiranjem ohišja turbine in pregledali notranjost.

V naslednjem 1986. letu nameravamo izvesti veliko revizijo z obnovo nekaterih dotrajanih elementov. Po sedanjih ponudbi ocenjujemo strošek za to revizijo od 200 do 250 tisoč nemških mark. S tem si

bomo zagotovili garancijo za nadaljnje 15-letno uspešno obratovanje turboagregata.

Da bi lažje razumeli pomen proizvodnje lastne električne energije za NOVOLES, navajamo nekaj podatkov, iz katerih so vidni ekonomski učinki:

- po kalkulacijah znaša letošnja planska cena lastne el. energije 7,20 din/kWh (vključujoč vse stroške, tudi povečano porabo lesnih ostankov zaradi proizvodnje el. energije);

- brez upoštevanja stroškov za lesne ostanke bi znašala planska cena lastne el. energije 3,20 din/kWh;

- povprečna letna cena nabavljene el. energije iz omrežja znaša 13,95 din/kWh (upoštevajoč konico in 52-odstotni energ. prispevek);

- če bi vso porabljeno elektriko dobavljali iz omrežja (tudi količino, ki jo proizvedemo sami), bi znašala povprečna lastna cena 12,90 din/kWh;

- po sedanji kalkulaciji je lastna el. energija cenejša od nabavljene za 5,70 din/kWh ali NOVOLES je v 14,5 letih pri 100 milijonih kWh proizvedene elektrike prihranil na stroških za porabo elektrike 570.000.000 din;

- brez upoštevanja stroškov za povečano porabo lesnih ostankov so ti prihranki še veliko večji in znašajo 9,70 din/kWh;

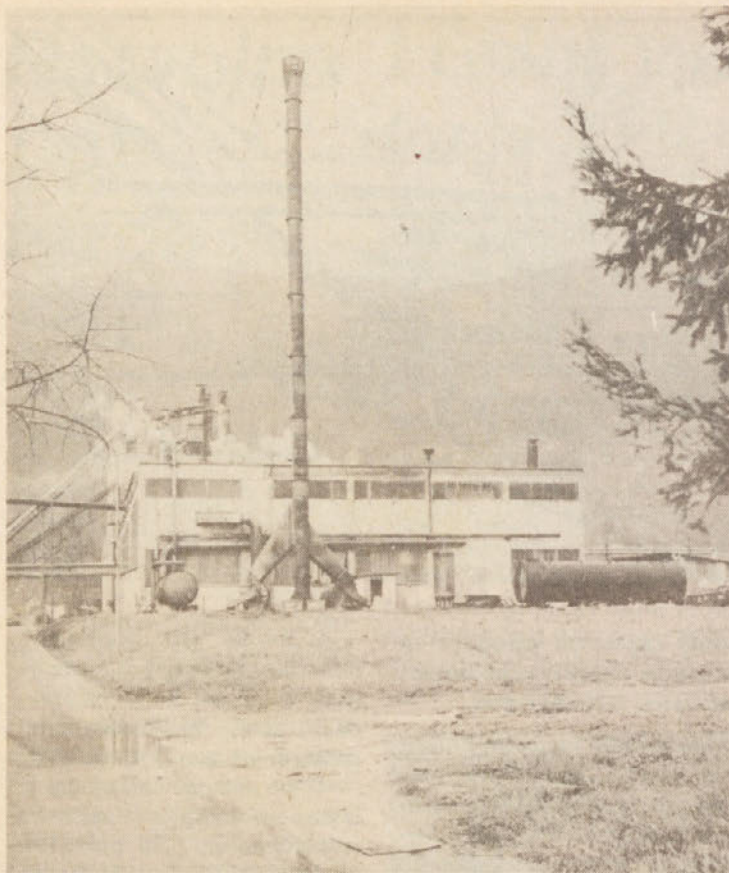
- neovrednoteni so ostali veliki prihranki, ki so nastali, ker ni bilo zastojev v proizvodnih tozdh zaradi redukcij oz. omejitev porabe el. energije iz distribucijske mreže. Takrat je glavni del proizvodnje nemoteno obratoval z lastno električno energijo.

Po doseganju teh rezultatov ne smemo pozabiti na delavce toplotne, ki so ves čas vzdrževali celoten obrat na visokem nivoju. Od vsega začetka so se zavedali, kako pomembno in odgovorno je njihovo delo, saj z nemotnim obratovanjem naprav omogočajo proizvodnji v tozdh normalno delo. Nikoli se niso izogibali podaljšanega dela, dela ob praznikih in prihoda na delo sredi noči v primeru intervencij. Za svoj odnos do dela in rezultate, ki so jih dosegli, zaslužijo javno pohvalo in iskrene čestitke ob jubilejnem dogodku od vseh sodelavcev NOVOLESA.

inž. VENO BUKOVEC

PORABA ELEKTRIČNE ENERGIJE V OBDOBJU 1971 — 1984 V DO »NOVOLES« — TOZD V STRAŽI

leto	Lastna el. energ. kWh	%porabe	Nabav. el. energ. kWh	Skupaj poraba (last. + nabavljena) kWh	letni porast OPOMBA (indeks)
1971	4.962.900	68,1	2.325.508	7.288.408	revizija ležajev
1972	5.766.100	74,1	2.009.894	7.775.994	106,7
1973	5.664.000	71,6	2.246.616	7.910.616	101,7
1974	6.084.900	73,1	2.237.327	8.322.227	105,2
1975	6.225.700	68,9	2.810.950	9.036.650	108,6
1976	5.373.700	57,2	4.020.846	9.394.546	104,0
1977	6.940.100	68,2	3.238.851	10.178.951	108,3
1978	7.672.600	72,4	2.927.082	10.599.682	104,1
1979	7.535.600	66,8	3.746.420	11.281.020	106,4
1980	7.735.500	61,9	4.763.090	12.500.590	110,8
1981	7.571.700	60,2	5.002.676	12.574.376	100,6
1982	7.921.800	60,0	5.270.652	13.192.452	104,9
1983	7.992.200	55,4	6.439.560	14.431.760	109,4
1984	8.142.000	53,5	7.089.456	15.231.456	105,5
SKUPAJ:	95.590.800		54.128.928	149.719.728	205,4 (84/71) 14 let obratovanja
	63,9%		36,1%	100%	delež lastne oz. nabav. v 14 letih
1970	113.300				Začetek poizkusnega obrat. s turboagregatom 12. 12. 1970
Kumulat.	95.704.100				Skupaj proizvedeno z lastnim turboagregatom do 31. 12. 1984

Dimnik toplotarne ne bo več onesnaževal okolice

V začetku maja smo v toplotni NOVOLES vgradili na oba parna kotla, kurjena z lesnimi ostanki, multiciklonska filtra dimnih plinov. Vgrajena sta na izstopu dimnih plinov iz kotlov in pred ventilatorja za vlek, ki potiskata prečiščene dimne pline v dimnik.

Dobavo in montažo filtrov in dimnih kanalov je izvajal »ĐURO ĐAKOVIĆ« iz Slavonskega Broda, medtem ko je nova ventilatorja za vlek dobavila KLIMA Celje. Vrednost celotnega sestava z montažo znaša 15 milijonov dinarjev.

Multiciklonski filter je v bistvu mehanski izločevalnik in zbiralnik letečih delcev (pepela in saj) iz dimnih plinov. Sestavljen je iz ohišja in večjega števila ciklonskih cevi (45 in 24 kosov), v katerih se aksialni tok dimnih plinov spremeni v rotacijski in pri tem centrifugalna sila izloča prašne delce iz nadaljnjega toka dimnih plinov proti ventilatorju in dimniku. Prašni delci izstopajo iz filtra s pomočjo dozatorja v zbirne posode. Zaradi visoke

temperature dimnih plinov od 200-250° C so izstopajoči delci še zelo vroči, neizgoreli delci (še žareče saje) pa so pomešani med pepelom.

Stopnja izločanja je zaradi različne velikosti delcev različna in po podatkih proizvajalca je učinkovitost med 85 in 93% (npr. pri velikosti delca 5 mikronov je učinek 63,2% oz. pri velikosti delca 40 mikronov je učinek 99,97%).

Po grobih meritvah ocenjujemo, da se povprečno dnevno (na delavnike) izloči 2-2,5 cm³ pepela in saj iz obeh kotlov. To pomeni, da smo do vgradnje filtrov letno izpuščali v okolico 700 — 800 m³ pepela in saj.

Z vgradnjo filtrov smo tudi preprečili požarno ogroženost silosa in okoliških objektov, saj je bila iskra iz dimnika že nekajkrat domnevni vzrok požarov v silosu lesnih ostankov.

Da bo celotni sistem filterskega sestava dokončan in da bo omogočeno normalno delovanje in vzdrževanje, moramo urediti še zbirni prostor pri toplotni s sistemom vlaženja ter urediti transport pepela na ustrezno deponijo.

inž. Veno Bukovec

ZAHVALA

Ob tragični smrti našega očeta se najlepše zahvaljujem za podarjeno cvetje, izraženo sožalje in številno spremstvo na zadnji poti OOS tozda Žaga, TSP in TES.

Zdenko Kavšček
Vesna Knez

ZAHVALA

Ob nesreči zaradi požara na stanovanjski hiši se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem obrata Ruperč vrh, osnovni organizaciji sindikata tozda Žaga ter vsem ostalim zaposlenim na tozdu Žaga za pomoč pri obnovi ter za materialno in denarno pomoč, ki sem jo dobil.

MIRKO BAŠIČ

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame Repar Marije se zahvaljujem delavcem tozda ŽAGA in tozda TGD za pomoč, izrečeno sožalje in podarjene vence.

Žalujoči: hčerki Stanka in
Marjana

ZAHVALA

Zahvaljujem se OOS Novoles tozdu TPP Novo mesto za razumevanje in za dodeljeno denarno pomoč. Pri nadaljnjem delu vam želim veliko uspeha in vas tovariško pozdravljam!

Nežka Košmerlj

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz montaže in pakirnice TDP za denarno pomoč, sindikalni organizaciji za vence in vsem za izrečena sožalja.

Zdenka Pirc
tozda TDP

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta Franje Trupina se iskreno zahvaljujem sodelavcem tozda TVP za denarno pomoč.

Žalujoči sin Anto
z družino

ZAHVALA

Ob smrti sestre Sonje se iskreno zahvaljujem sodelavcem masivne strojne v tozdu TSP za izkazano denarno pomoč.

Milka Taraniš

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta Janeza Turka se najlepše zahvaljujem OOS tozda TPP za podarjeni venec in sodelavcem za denarno pomoč.

Janez Turk

Detajl iz proizvodnje v TVP

Papagaj pred sodiščem

Verjeli ali ne, toda zgodba, ki vam jo bom povedal, je natančno takšna, kakršno sem slišal onega dne v Bezgavčevi gostilni, kjer se je po stari navadi zbrala pisana družina.

V dopustniških dneh, v časih, ki jim novinarji pravijo čas kislih kumaric, se zvečine nič omembe vrednega ne dogaja in novinarji so v škripcih, kako napolniti stolpce svojih časnikov, da bi bili čimbolj berljivi in za bralce zanimivi. In marsikdaj se zgodi, da si nekatere zgodbe in zgodbe tudi izmislijo ali pa jih tako napihnejo, da naredijo iz muhe slona, včasih pa tudi obratno.

Frtajčarjevemu Miholu je kanilo v glavo in v svoj sicer priznani lokalni časnik je stresel zanimivo zgodbo izpred sodišča. Take vesti, ki izhajajo v rubriki »črna kronika« ljudje sila radi bero in uživajo nad tem, kakšne pravde teko zaradi kokoši, ki so pokavsale sosedov mladi fižolček ali zaradi pędnja zemlje, ko je »zlobni« sosed zaoral v sosedovo njivo.

In Frtajčarjev Mihol je zapisal:

Pred sodiščem v K. teče zanimiv postopek zoper A. G., ki je globoko užalil soseda F. F. s tem, da je svojega papagaja naučil žaljivi besedi »krava zarukana«, ki ju je papagaj nato izrekel spoštovani in globoko prizadeti F. F.

Sledil je kratek potek obravnave in dokaznega postopka, Mihol pa je zaključil z obljubo, da bodo o zadevi še poročali.

Minilo je nekaj časa in Mihol je skoraj pozabil na svoj članek, ko je uredništvo njegovega časnika prejelo uradni dopis pristojnega pravosodnega organa, v katerem je le-ta oznanil, da je takšna pravda nemogoča in naj uredništvo sporoči podpisanemu organu, katero sodišče vodi zadevo s papagajem kot posrednikom razžalitve.

In Mihol se je znašel v precepu. Kaj storiti, da dokaže vsaj možnost svojega poročila? Kupil si je papagaja in se nato z njim za mesec dni zaprl v stanovanje in ga učil besedi »krava zarukana«. Dan in noč je drežnjaj v papagaja in čakal, kaj bo. Končno pa mu je le uspelo! Papagaj je namreč po mesecu in pol tako lepo spregovoril »krava zarukana«, da se je Miholu kar samo smejalo. Svoj uspeh je sklenil takoj

preskusiti v praksi in zadevo spraviti pred sodišče.

Kletko, s ptičem je prinesel na hodnik in čakal, da pride mimo gospa Glažarjeva, starejša in ugledna dama. In res je prišla. Mihol je lepo pozdravil, papagaj pa: krava zarukana!

»O, a tale tiček zna pa govoriti? Kako srčkano!« je zagostolela Glažarjeva in hotela dalje.

»Gospa, moj papagaj vas je vendar užalil. Niste slišali, kaj vam je rekel. Niste nič užaljeni? Tožiti me morate zaradi razžaljenja časti...«

»Jaz naj tožim, in vas!? Le zakaj neki?«

»Saj vam je vendar rekel...«

Medtem je prišla mimo Fridlova Mara in papagaj se je spet oglasil: krava zarukana!

»No, vidite, gospod Mihol — tudi njej je rekel isto ... Kako naj zdaj vem, da je žalil le mene? Nak, jaz že ne bom tožila. Morda bo pa Fridlova.« In je odšla.

Ko je Fridlova zvedela, za kaj gre, tudi ni bila za pravdo, zlasti ko je slišala, da se je papagaj zadržal »krava zarukana«

tudi za Belačko.

In Mihol Frtajčar je ostal sam s svojim papagajem, ki je znal tako lepo govoriti. Ured-

ništvo se je nato bralcem opravičilo, Mihol pa je sklenil opustiti pisanje v »črna kronika«.

V. Bajc

Pesem za poletno vročino

*Pravijo, da konec krize
ni tak blizu, kot se zdi,
bije boj se za devize,
vsakdo v svojo smer tišči...*

*Eden rad bi, da centrala
bi imela vso oblast,
da delila bi, jemala
in uživala vso čast.*

*Drugi rad samoupravi
dal poudarek bi in žar,
da jo nič ne zaustavi,
da živela bi vsekdar.*

*Tretji rad ekonomijo
bi ostavil na glavo,
ve, 'ar takšno polomijo
k redu spraviti bo težko.*

*Eno pa je kot pribito:
dinar vztrajno nam drsi;
vsem je jasno in očito —
zanj se vedno manj dobi.
Naj solata bo, naj cviček,
cena skače z dneva v dan...*

*Kam izginja pa dobiček,
se sprašuje naš občan?*

*A odgovora ne najde
ne v papirju ne v TV...
Upanje mu končno zajde,
da na bolje kdaj mu gre.*

V. Bajc

Micka se ne poda

*Micka noče več ubogat
mama je ne spravi spat
ona noče več stagnirati
hoče s časom v korak.*

Micka se ne poda ...

*Micka noče več v službo
noče hoditi na sestank
ona hoče boljšo družbo,
fantov, ne pa starih mam.*

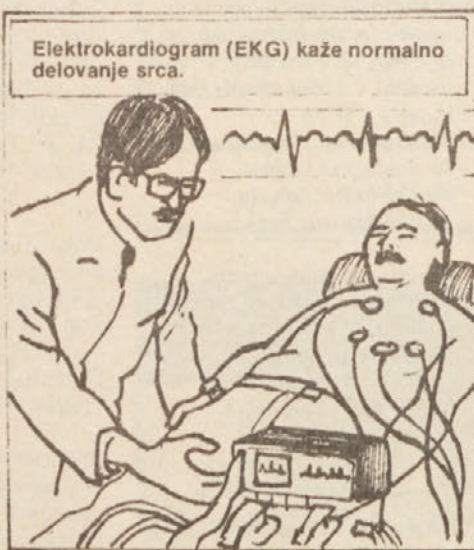
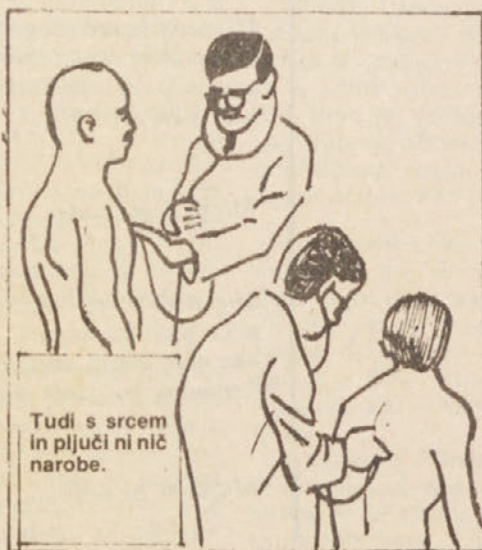
Micka se ne poda ...

*Micka noče sugestije
niti kvantne teorije
ne prenese več klofut
mamo spravlja v obup.*

Micka se ne poda ...

Občasna kontrola je sila koristna. Bolje je namreč bolezen preprečiti kot pa zdraviti. Glede na vaša leta je krvni pritisk v redu, saj znaša 140/80 mmHg (19/11 kPa).

Disciplinski ukrepi

TOZD SIGMAT

1. Drame Milko: neopravičeno koriščenje službenega

vozila — prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šest mesecev plačilo materialne škode

2. Dolenšek Jože: vinjen na delu — razporeditev na druga dela in naloge za dobo šest

mesecev

3. Šutar Franc: neopravičeno odklonil sodelovanje, širil neresnične vesti o sodelavcih, nepravilno obnašanje — razporeditev na druga dela in naloge za dobo 1 (enega) leta.

TOZD TES

1. Jerič Janez: enajst neo-

pravičenih izostankov z dela — prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta

2. Kavšček Jože: nepravilna kontrola vodokazov v toplotni — prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šest mesecev

Prostata ni povečana, ni ne zlate žile ne sprememb na debelem črevesu.

Refleksi so v redu... tudi vene niso razširjene.

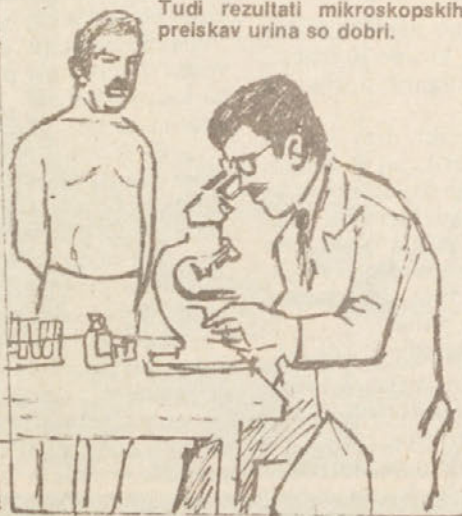
Že dvajset let tehtam enako — okrog 70 kilogramov. To je idealna teža za vašo velikost. Tudi sala nimate preveč.

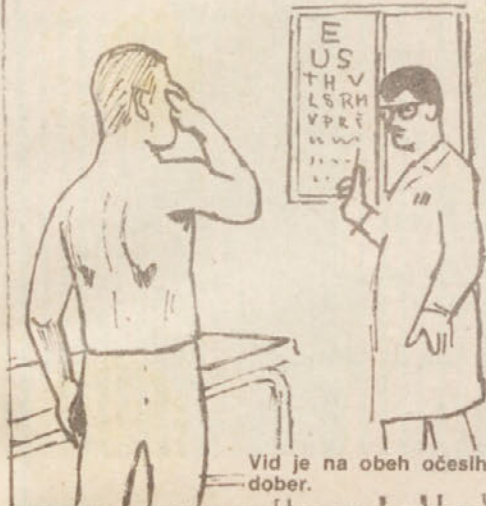
V urinu ni beljakovin, krvi ali bakterij, barva in kislost pa sta normalni.

Tudi rezultati mikroskopskih preiskav urina so dobri.

Vid je na obeh očesih dober.

Sluh je dober. Sprememb na notranjem ušesu ni.

Vrednosti hemoglobina (krvnega barvila) so nizke.

To pa pojasnjuje vašo utrujenost, saj pri znižanem hemoglobinu tkivo dobiva manj kisika, kar povzroča motnje v presnavljanju (metabolizmu).

En teden kasneje.

Krvni testi kažejo slabokrvnost (anemijo) zaradi pomanjkanja železa. Jemali boste tablete in čez tri mesece spet prišli na kontrolo.

3. Tisovec Pavle: nepravilno popravi normativ — opomin

4. Aščič Stipan: trije neopravičeni izostanki z dela, vinjen na delu — prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta.

TOZD TPP

1. Plantan Janez: prišel na delo v vinjenem stanju — javni opomin

2. Juršič Jože: samovoljno koriščenje dopusta, opravljanje kmečkih del v času bolniškega staleža, poskus podkupovanja sodelavca — prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega leta.

3. Klevišar Jožefa: nepravilno izpolnjevanje delovne naloge — opomin

4. Nosan Franca: nepravilno izpolnjevanje delovne naloge — opomin

5. Vidmajer Miran: prikrievanje kršitve delovnih obveznosti — opomin

6. Šmalc Janez: samovoljna zapustitev dela — javni opomin

7. Testen Alojzija: malomarno delo, nepravilen odnos do sodelavca, kršitev določil o varstvu pred požarom — prenehanje delovnega razme-

rja pogojno za dobo treh mesecev

8. Golobič Marija: malomarno delo, neizpolnitev delovnih nalog, odklonitev dela, vinjenost na delu — prenehanje delovnega razmerja (po sklepu delavskega sveta tozda)

21. unska regata

Sekcija kanuistov in kajakašev pri Novolesovem športnem društvu je dobila vabilo bihaške turistične zveze za udeležbo na evropsko znani vožnji po reki Uni. Vabilu smo se odzvali in tako se je ekipa treh kajakašev: Stanko Flis, Zdene Dular in Slavko Medle odpravila v Bosno. Na pot smo odšli dobro pripravljeni in odlično opremljeni, ker smo vedeli, da gre za precej zahtevno vožnjo po divji reki, kjer je potrebno solidno tehnično znanje vožnje po divjih vodah in dobra oprema, ki varuje kajakaša in mu omogoča čimvečji športni užitek.

S seboj smo imeli tudi dva naša kajaka, ki smo ju dali na razpolago organizatorju za preizkuse.

O sami reki Uni ne bi posebej govoril, saj je znano, da je ena naših najlepših rek, ki je v celem toku, kjer smo vozili, to pa je 122 km od Martin Broda do Bosanskega Novega, še kristalno čista, v zgornjem toku pa tudi pitna.

Na regati je bilo skupno okoli 150 čolnov (kajakov in kanujev). Organizatorji so se zelo potrudili, tako da je regata minila v najboljšem razpoloženju in brez nesreče, čeprav je bilo veliko plavanja in lovljenja čolnov. Naša dva čolna sta bila deležna velikega zanimanja in tudi pohval za izredno funkcionalno in estetsko vrednost. V mejah možnosti smo (bili smo razen cenika brez vsakega propagandnega materiala) propagirali našo proizvodnjo in tudi pridobili okoli 30 naročil, ob bolj organiziranem pristopu pa bi jih lahko še mnogo več. Vsekakor smo ugotovili

izredno zanimanje za naš čoln, ki se je razen na divji vodi še posebej izkazal pri veslanju po mirni vodi (take je na Uni veliko). Po splošni ugotovitvi je čoln enako primeren za divjo in tudi za mirno vodo.

Naša ugotovitev po vsem tem je bila, da imam odličnih kajakov, ki pa ima še precej drobnih izdelovalskih napak, poleg tega pa še nekatere bistvene za osebno varnost kajakaša (slaba nožna opora, sedež ni stabilen, zgornji krov bi moral biti močnejši ipd.) Ekipa bo svojo in opažanja drugih (ki so bili vsi praviloma odlični kajakaši) posredovala tovarišem v Velikem Podlogu, da se bodo vedeli ravnati pri proizvodnji pa tudi komerciali, da bo bolj udarna na tem področju.

Na koncu bi še povedal, da je bila prav naša ekipa deležna posebnega zanimanja, prvič zato, ker smo s seboj pripeljali kajake za preizkus, drugič pa zaradi dobre vožnje cele ekipe. Povedati je treba, da sta Stanko in Zdene dobila posebno priznanje za prvi skok s kajakom po slapu v Martin Brodu, ki je visok 12 m, da je ekipa zmagala v skokih čez petmetrski slap v Ripaču in da je Zdene zmagal med posamezniki, ker je svoj skok izvedel zadenjski, ter da je Slavko dobil plaketo kot kapetan najtaktivnejše ekipe na regati.

Menim, da bi se morali te regate udeležiti tudi prihodnje leto in jo izkoristiti kot močno propagandno akcijo, kjer naj bi se izkazala predvsem naša komerciala.

Slavko Medle

Naši čolni na razstavi

aforizmi (za na zid ali za na tla)

**NATEGNIL SEM SOSEDO,
SEDAJ ME KLIČEJO NA ODGOVORNOST.**

**PO DVANAJSTI POSLUŠAMO
ZA DOBRO JUTRO,
VSAKO URO PA,
KAJ NAJ BI NAM JUTRO PRINESLO.**

**NAPREDEK JE V TEM,
ČE BI PRED VOJNO VPIL
DOL Z DRŽAVO,
BI ME ZAPRLI IN PRETEPLI,
SEDAJ BI ME PA SAMO ZAPRLI.**

**ČE BI ME USTRELILI, BI VPIL,
NAJ ŽIVI,
ČE ME NE BI,
BI VPIL,
DA VSAJ NE BI ŽIVEL.**

**NI VEČJE POKORE
KAKOR BITI ČLOVEK.**

jože gutman 1985

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev zadnje nagradne križanke je bilo veliko.

Hvala za sodelovanje!

Izžrebani reševalci, ki bodo na uredništvu prejeli knjižne nagrade, so naslednji:

Golobič Martin, TPP

Jakubovič Jaka, TES

Fabjan Julka, TDP

Razstava ob 40-letnici Novolesa

Piše: V. Bajc
Riše: I. Balog

